

GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII, ST. 54 - CENA 10 DIN SOBOTA, 7. MAJA 1960

8. MAJ

Mednarodni dan RK

8. maj je mednarodni dan Rdečega križa. Zato so predvidene mnoge prireditve po osnovnih organizacijah, zlasti pa proslave po občinah, ki bodo trajale od 8. do 16. maja. Pionirji, člani Podmladka RK v Bohinju so pripravili celo posebno prireditev: Pokaži kaj znaš, ki bo v nedeljo 8. maja.

Organizacija RK dobiva pri nas vedno večji pomen. Število članstva se stalno dviga. Tako je bilo konec aprila v našem okraju že 25.394 članov RK, ki so vključeni v 103 osnovnih organizacijah. Razen tega je še 18.616 članov Podmladka, kar predstavlja lep uspeh. Za dejavnost te organizacije naj navedemo samo to, da je od 20. junija lani pa do začetka maja letos prejela in razdelila žol-skim mlečnim kulinjam mleka v prahu, moke itd., v skupni vrednosti okroglo za 43 milijonov dinarjev. Hkrati pa so organizacije RK nudile tudi zdravstvenim in socialnim ustanovam skupno pomoč v znesku 44 milijonov dinarjev. Vendar to ni glavno delo Rdečega križa. Dejavnost te organizacije je že zdavno prerasla te okvire. V naši družbeni stvarnosti tudi organizacije Rdečega križa dobivajo svojo dokaj pomembnejšo, širšo vlogo pri skupnih naporih za izboljšanje življenjskih razmer in preprečevanje vsakega zla.

RK je postal podaljšana roka naše zdravstvene službe pri mobilizaciji čimvečjega števila prebivalstva za preventivno službo itd. Zato so že zadnje leto te organizacije usmerile svoje težišče dela zdravstvenemu prosvetljevanju, k mobilizaciji prebivalstva za ureditev malih asanacij, za preprečevanje alkoholizma, tuberkulozih obolenj itd. Organizacije RK blejske občine so preteklo zimo organizirale 2 tečaja za zdravstveno vzgojo mladih deklet na vasi. V občini Kranj je bilo kar 12 takih tečajev. Hkrati so organizacije RK organizirale številna predavanja v Tednu proti tuberkulozi, ob Svetovnem dnevu zdravlja in ob drugih priložnostih. Najuspešnejša množična akcija RK pa je bila pri pridobivanju krvodajalcev, saj se je nad 4000 posameznikov javilo za to človekoljubno dejanje. Osnovni cilj RK je ohraniti našega človeka zdravega in sposobnega na njegovem delovnem mestu, ker le tako si on sam, s svojim lastnim delom dviga in izboljšuje življenjsko raven.

V letošnjem letu pa se te organizacije razen drugega postavljajo tudi nekateri nove naloge. V prvi vrsti mora utrjevati pri ljudeh samozavest v pogledu dosedanje mednarodne pomoči. Naša dežela je ekonomsko vedno močnejša. To je naš uspeh in naš ponos. Zato je treba predvidevati, da bo tudi dosedanja pomoč iz mednarodne organizacije vedno manjša, oziroma, da bo usahnila. To bo zlasti važno za sedanje mlečne šolske kuhinje, ki jih bo treba postaviti na lastne noge. Take in podobne naloge so pred dnevi pretresali tudi na plenumu Okrajnega odbora RK v Kranju. Toda ugotovili so, da bo to izvedljivo le, če bodo pri tem sodelovale vse družbene in politične organizacije, zlasti pa SZDL, sindikalne organizacije itd. Organizacije RK so že v zadnjem letu zelo razširile krog sodelavcev zlasti na zdravstvenem socialnem področju. Vendar je tu še dokaj neizkoriščenih možnosti. Gre za skupne interese, za skupno izboljševanje življenjskih razmer, za preprečevanje vsakega zla. Čast in dolžnost vsakega državljana je, da sodeluje in pomaga pri uresničevanju teh ciljev. K. M.

Pred otvoritvijo muzeja talcev

V SPOMIN TALCEM

Begunje, 6. maja.

V nekdanjih zloglasnih zaporih in mučnicah danes končujejo zadnje priprave za ureditev Spominskega muzeja talcev. Ta muzej, ki je prvi muzej te vrste pri nas, bodo svečano odprli v nedeljo 8. maja. Bo stalen spomin na vse one, ki so trpeli, bili preganjeni in mučeni, vse tiste, ki so umirali po koncentracijskih taboriščih, ki so jih streljali kot talce po naših krajih itd.

Prvi idejni osnutek tega muzeja je izdelal Slavko Smolej že pred 15 leti. Toda zbiranje gradiva je bilo dokaj zamudno. Slike, pisma in drugo gradivo so zbirali po vsej Sloveniji pa tudi v Beogradu, v Celovcu, na Dunaju in drugod.

Po načrtih arhitekta Marka Šlajmarja so uporabili 13 pro-

storov za muzej, med katerimi je 10 tako imenovanih »celic smrti«. Originalni slikovni material kot najprepričljivejša dokumentacija tolikih grozot prikazuje najprej začetek NOB z napadom na našo deželo. Zatem sledijo dokumentacije in slike o prvih množičnih aretacijah in izgonu naših ljudi v koncentracijska taborišča. Veliko prostora je posvečenega zloglasnim taboriščem kot so bila: Auschwitz, Mauthausen, Buchenwald, Ravensbrück, Dachau in druga. Nazorno je prikazano tudi izseljevanje naših ljudi v Srbijo in drugam. Najbolj pretresljivi so dokumenti o mučenju in streljanju talcev. Ob raznih originalnih slikah, orodju za mučenje, ob pisnih, ki so jih pisali na smrt obsojeni, ob raznih znakih na zi-

dovih »celic smrti«, ki so še ohranjeni itd. se zdi, da je v tem muzeju, vendarle zbrano vsaj del tistega, kar so naši ljudje doživljali pod terorjem sovražnikov svobode v času naše revolucije.

Na sliki: Draga, kjer je bilo postreljenih 189 talcev ter tako skupno z Muzejem predstavlja celovit spomenik vsem žrtvam za svobodo. -I. c.

Zaupanje v ljudi

Odlikovanja ob 1. maju

Po nalogu Predsednika republike je bilo za letošnje prvomajske praznike odlikovanih 140 zaslužnih delavcev našega okraja. Najvišje odlikovanje — Red dela I. stopnje je prejel direktor tovarne »Iskra« v Kranju tovariš Silvo Hrast. Z Redom dela II. stopnje so bili odlikovani: dr. Viktor Marčič iz Zdravstvenega doma na Jesenicah, znana delavka v Tiskanini, predsednica Okrajne zveze ženskih društev Marija Strajner ter upokojeni Rudolf Rakovec za njegove zasluge pri Cebelarskem muzeju v Radovljici. Hkrati je bilo odlikovanih še 43 posameznikov z Redom dela III. stopnje in 93 z Medaljo dela.

Tovariš Silvo Hrast, ki je polnih sedem let na čelu delovnega kolektiva »Iskra«, je dobil tako visoko odlikovanje za njegove uspehe tako v ekonomskem razvoju podjetja, kakor tudi za nenehno utrjevanje samoupravnih organov v kolektivu ter za njegovo aktivno sodelovanje v raznih zveznih, republiških, okrajnih in občinskih družbenih strokovnih in

političnih organizacijah. V dokaz ekonomskega razvoja podjetja v teh sedmih letih naj zadostuje samo podatek, da se je skupna vrednost letne proizvodnje dvignila od okroglih 1881 milijonov din na 11.200 milijonov dinarjev. Vrednost proizvodnje na vsakega zaposlenega pa se je v tem času dvignila od 949.000 dinarjev na 3.043.000 dinarjev letno. Hkrati je delovni kolektiv v tem času usposobil mlad kader, utrdil demokratičnost, razširil in razvil samoupravne organe itd. Vse to je dokajšnja zasluga tovariša Hrasta.

Ko smo ga obiskali in mu čestitali za visoko odlikovanje, smo ga vprašali, kateri izmed tolikih uspehov ga je najbolj razveselil, oziroma kje je prava ključ tolikih njegovih uspehov. Brez pomišljanja je dejal: »Trebalo je imeti samo zaupanje v ljudi.« Naloge, kot je v nadaljnjem pogovoru povedal, ne smejo ostati nikdar na eni sami osebi ali v ozkem

SILVO HRAST

cev, vsega kolektiva. Toda glavna gonilna sila je vendarle on sam. O tem seveda v pogovoru ni bilo besede. Vsem odlikovancem iskreno čestitamo! K. M.

SPEEDWAY KRANJ 7. IN 8. MAJA OB 15. URI

S kranjskimi pionirji na Kališče

LEPO JE BILO

V programu številnih izletov Planinskega društva Kranj je bil za minulo nedeljo predviden tudi izlet na Kališče pod Storžičem, v Dom Kokrškega odreda.

Vreme ni bilo najboljšo, pa se je kljub temu že v zgodnjih jutranjih urah zbralo na kranjski avtobusni postaji 19 pionirjev in pionirke osemletke Simon Jenko iz Kranja, ki so se edini prijavili na razpis Planinskega društva. Določili so me za vodjo izleta. Kaj hitro smo bili z avtobusom v Predvoru, kjer smo izstopili in se napotili proti Mačam. Tu smo si ogledali hišo, kjer je bil ustanovljen prvi narodnoosvobodilni odbor, nato pa odšli po blatni poti proti Kališču. »Tovariši, ali bomo kmalu na vrhu?« je kar naprej spraševal kdo od pionirjev. Strma pot jih je utrudila, odprli so torbice s hrano, pomicali in potem je šlo spet laže.

V veselim razpoloženju smo prispeli do prve postojanke, do Kocarjeve koče. Tu smo se okrepčali z vročim čajem, malo počili in oskerbeli naše planinske izkaznice s prvimi žigi, nato pa krenili naprej, do spominke plošče, kjer je bil ustanovljen Kokrški odred. Še nekaj minut in že smo bili pri Domu Kokrškega odreda na Kališču. Lepe in mogočne stavbe si kar nismo mogli ogledati.

Ko smo pili vroč čaj, ki nam ga je pripravil oskrbnik Jože Pavlič, so prišli v sobo mladi člani alpinističnega oddelka kranjskega Planinskega društva, ki so ta dan opravili že koristno delo. Rekli so jim »transportna akcija«, menda zato, ker so v nedeljo prinesli iz Mač do Kališča precej opreme za dom, zraven pa so bili seveda še močno obloženi s plezalno opremo.

Z vodjo alpinistov, tovarišem Jožetom, sva se dogovorila, da nam bodo alpinisti prikazali v severni steni Kališča nekaj plezalnih vzponov. Pionirji so bili navdušeni, ko so jih opazovali. Jože je povabil tudi mene, da sem se v varnem objemu klinov in vrvi spustil po strmi steni. In potem se je ojnacila še 13-letna Marija, pa Albinca in še budomušina Slavka. Le od fantov se ni nihče upal na kline v gladko steno. Precej pišerih je padlo na ta račun!

Ko smo se vračali, nas je napral dež... Pa je bilo kljub temu lepo...

Najtežje je bilo slovo

V nedeljo, 1. maja, se je z gradilišča na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti« vrnila XI. mladinska delovna brigada »Stane Zagar«, ki so jo sestavljali mladinci in mladinke gorenjskih kolektivov. Ob tej priložnosti smo povabili v naše uredništvo komandanta brigade LUDVIKA GORJANCA, ki je začel takole pripovedovati:

»Najprej, ko smo prišli na delovišče avtomobilske ceste, smo tri dni urejali naselje. Takoj za tem pa smo delali na trasi. Kot je vsak začetek težak, tako je bil tudi tu, zato je bilo na rokah precej žuljev.«

»Kakšni so bili delovni uspehi v začetku?«

»Frav zaradi težkega terena, mrzlih dni in deževja, nismo napravili veliko, kot bi sicer morali. Ker naselje v Leskovcu še ni bilo dokončano, smo se morali preseliti 37 km južno od Leskovca v Bričevje v Gdelliško klisuro. Tu smo delali na najtežjem odseku avtomobilske ceste, kjer predvidevajo, da bo dela končana v dveh letih. Ta najtežji odsek je dolg 32 kilometrov.«

»In kakšno delo ste še opravljali na trasi?«

»Najprej smo podirali dreve, odstranjevali grmičevje in šore. Potem smo delali na širokih odkopih, betonirali propuste in podvoze. Povsem najtudi to, da naša brigada ni bila samo gorenjska, ampak

so bili v njej vsi, razen Makedoncev.«

»Morda nam lahko poveste še nekaj o uspehih brigade?«

»Bili smo sedemkrat udarni, dvakrat posebno pohvaljeni in v tretji dekadi smo dobili tudi zastavo, kot najboljša brigada na trasi. Razen tega pa je v brigadi 32 udarnikov in 40 pohvaljenih.«

»Kako pa ste izkoristili prosti čas?«

»Minimalni program politično-ideološkega dela smo predelali, razen tega pa so brigadirji pripravili še 12 samostojnih predavanj, 46 brigadirjev je opravilo izpit za moped, 12 jih je obiskovalo nižji in 6 pa višji tečaj za traktoriste.«

»Vaš najlepši trenutek na trasi?«

»Najlepši je bil odhod, ker se je bilo težko posloviti. Ob tej priložnosti pa se moram zahvaliti vsem brigadirjem za njihovo požrtvovalnost. Prav tako pa tudi pokrovitelju brigade kranjski tovarni »Tiskalnica«.

»Za konec morda še kakšna zanimivost?«

»Povedal bom anekdoto: Zgodilo se je, ko smo urejali naselje. Kot sem že omenil so bili v naši brigadi mladinci in mladinke različnih narodnosti. Tako je neki brigadir ruval iz zemlje skalo. Ko je nekaj časa pulil kamen iz zemlje se je utrudil in tudi malo počil. Pri počitku pa ga je dobil ekonom naselja. »Vprašal ga je, kaj počne. »Mladi Crnogorec pa mu je hudomušno odgovoril, da pazi na kamen, da mu ne bi ušel.« M. Z.

Prometna vzgoja tudi na Koroški Beli

Tudi na ošlovni šoli na Koroški Beli so se za akcijo »Na cesti nisi sam!« lepo pripravili. V ta namen so za pionirje pripravili že več predavanj o cestno prometnih predpisih. Pred kratkim je na šoli naredilo izpit za pionirsko prometno značko III. stopnje 190 pionirjev, več kot 100 pa jih na izpitu še čaka.

Živahna dejavnost Komunalnega servisa v Loki

Te dni kopljejo delavci Komunalnega podjetja iz Škofje Loke v Blaževi ulici kanal za napeljavo novega vodovoda tako, da bodo tudi stanovalci novih škofjeloških blokov preskrbljeni z vodo. Sedanje vodovodne cevi imajo le majhen premer, zato jih bodo zamenjali z večjimi. Isto podjetje ureja tudi obrežje reke Selšice pri to-

varni Šešir, s čimer bodo zelo polepšali zunanji videz tega dela mesta. Pričeli so urejevati tudi obrežje Poljansčice ob sedanjem novem kopališču. Upajo, da bodo vsa obrežna dela končali do 15. junija.

Tudi v Stari Loki bodo zamenjali stare vodovodne cevi z novimi. Z vodovodom in kanalizacijo pa bodo še letos končali na Trati in v Demšarjevem naselju.

Isto podjetje gradi za tovarno Motor samski dom, v katerem bo 38 samskih sob, ki bodo moderno opremljene. Preureja tudi obratne in poslovne prostore tovarne ELRA. Tudi za svoje delavce gradijo samski dom, in sicer za 50 samecev.

Iz vsega tega lahko zaključimo, da je dejavnost komunalnega servisa zelo živahna.

V. R.

beležka

TRIDESET MINUT - TRIDESET DINARJEV

Ob prvomajskih praznikih je Kranjsko kinematografsko podjetje s svojim sporedom veselo presenetilo tudi najmlajše obiskovalce filmskih predstav. Za te je podjetje predvidelo v kinu Storžič in straziški Svobodi v dopoldanskem času po tri risane filme, kakršnih so otroci vedno željni. Pa tudi starejši, zlasti starši, so veseli, če svojim otrokom lahko nudijo razvedrilo, od katerega imajo lahko precej vzgojne koristi. Temu primerno je bil izbran tudi tokratni spored. Zato pa je toliko bolj negativna druga plat - cena vstopnicam. Enofina cena za otroške matinee v višini 30 dinarjev bi res ne bila previsoka, če bi za ta denar otroci imeli daljšo filmske predstave kot trideset minut.

Komentar ob takšnih primerih res ni potreben!

PRAVNI NASUJETI

S. F. Zgoranje Luže
Vprašanje: Pred sklenitvijo zakonske zveze ste imela sina z očetom s katerim ste se poročila. Sin je na matičnem uradu še vedno vpisan na vaš dekliški priimek.
Odgovor: V skladu s 23. členom temeljnega zakona o raz-

merjih med starši in otroki (Uradni list FLRJ, št. 101/47, 53/56) velja otrok, ki je rojen izven zakona za zakonskega, če sklenejo njegovi starši med seboj zakon. V tem smislu zahtevajte na matičnem uradu popravek.

P. F. Jesenice
Vprašanje: Ker v zakonu nimate otrok nameravate posvojiti mladoletno osebo in vas zanima, ali boste upravičeni do otroškega dodatka.
Odgovor: Če izpolnujete ostale pogoje ste v skladu s 14. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55) upravičeni do otroškega dodatka.

kdaj se morate ponovno zaposliti, da ne izgubite otroške dodatke.

Odgovor: Po 31. členu Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55) se šteje, da delovna doba za pridobitev pravic do otroškega dodatka ni pretrgana o prestopu iz enega delovnega razmerja v drugega, če do nove zaposlitve ni preteklo več kot 30 dni.

Č. M. Kranj
Vprašanje: Sin vam je med vojno padel, zanima vas ali ste upravičeni do kake podpore. Isti je padel kot mobiliziranec v nemški vojski.
Odgovor: Po sinu niste upravičena do podpore. Pač pa lahko sama prosite zanjo, če ste materialno ogrožena.

nesreče

POŽAR V SAVI
V sredo, 4. maja je izbruhnil požar v tovarni Sava v obratu II. zaradi malomarnosti instalaterja centralne kurjave, ki je varil plinske cevi pri neotesanih deskah. Predvidevajo, da je škoda za 150.000 do 200.000 dinarjev.

TATVINA ŽICE
V soboto, 30. aprila, je nekdo ukradel kolobar pocinkane žice, lasti Kmetijske zadruge iz Nakla. Žica je bila ukradena ob Savi. Teža kolobarja je bila 60 do 70 kg in je škoda za deset tisoč dinarjev.

ROPARSKI NAPAD
O. P. iz Cerkelj je v torek, 4. maja, ob 21. uri prijavil tamkajšnji postaji Ljudske milice roparski napad. Navedel je, da ga je na cesti med vasjo Luže in Velesovim pri Cerkljah počkal v gozdu človek in ga z nožem poškodoval na desni roki. Ko so organi Ljudske milice poizvedovali o tej zadevi so ugotovili, da se je omenjeni O. P. telesno poškodoval, ko je hotel na silo skozi okno k nekemu dekletu. Roparski napad pa je prijavil zaradi tega, da bi zanesljivo prejemal zdravniški dodatek.

SMRT NA ŽELEZNIŠKI PROGI
V torek, 3. maja, je bila na odseku železniške proge med Jesenicami in Bohinjsko Belo teža železniška nesreča pred čuvajnico št. 8 na Bohinjski Beli.

Izredni vlak št. 978, ki je vozil z Jesenic proti Bohinjski Beli je povozil otroka M. M. starega 2 leti. Ko je mati otroka K. M. opazila vlak in otroka na progi je stekla za njim, vendar je bilo že prepozno. Vlak je najprej podrl mater in jo poškodoval po glavi, nogi in telesu, otroka pa je povozil do smrti. M. K. so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

SAMOMOR
V noči od 1. na 2. maja je K. B. iz Bistrice pri Trliču napravil samomor, in sicer se je obesil. De samomora je prišlo zaradi neurejenih družinskih razmer.

Zanemarjeno in zapuščeno otroško igrišče v Škofji Loki je že dlje kamen spotike. Ker ni nikogar, da bi ga vzdrževal, se tudi otroci nimajo kje zabavati.

Šah - množična igra mladih

V počastitev Dneva mladosti je Zveza prijateljev mladine za okraj Kranj v sodelovanju z OK LMS Kranj in Okrajno šahovsko zvezo v minulih dneh priredila v Kranju okrajno prvenstvo v šahu med pionirji in mladinci z vse Gorenjske, ki so na občinskih prvenstvih zasedli prva mesta. Občinska tekmovanja so bila najboljša v Kranju, kjer je nastopilo 21 ekip, v Škofji Loki (28 ekip) in v Trliču (10 ekip). Na občinskih tekmovanjih je nastopilo skupno 75 štiričlanskih ekip, na skrajnem tekmovanju pa 26 ekip s 104 udeleženci iz 7 občin.

Vrstni red zmagovalcev je naslednji: Mlajši pionirji: Pionirski odred Staneta Kovačiča iz Primskovega; mlajše pionirke: Pionirski odred Ivana Tavčarja, Poljane nad Sk. Loko; starejši pionirji: Pionirski odred Lucijana Seljaka, Strazišče; starejše pionirke prav tako iz te šole; mladinci: aktiv LMS na osnovni šoli Primskovo; mladinke: aktiv LMS na osnovni šoli Poljane nad Škofjo Loko. Prvoplastrane ekipe se bodo udeležile republiškega prvenstva, medeleže republiškega prvenstva, deleže pa so tudi prehodne pokale in po 3 šahovske garniture.

Brdo - nova turistična postojanka

Turistično društvo Posave je za prvi maj izročilo svojo namenu turistično postojanko na Brdu nad Ljubljano v radovljanski občini. Iz zapuščene stavbe so naredili lepo in privlačno turistično postojanko, ki ima notranjost urejeno v lepem gorenjskem planinskem slogu z nekaj

injakimi sobami. Društvo je s prostovoljnimi delom lepo uredilo tudi okolico; naredili so plešišče, ograje, posuli ceste in uredili vrt ter klopi itd.

Že prve dni je postojanko obiskalo veliko izletnikov, precej tudi iz drugih republik in celo nekaj inozemcev.

Enoletna akcija pionirjev združnikov

Zvezni odbor društev prijateljev mladine je dal pobudo, da bi letos posvetili večjo pozornost delavni in gospodarski kmetijski vzgoji naših otrok in mladine. Za to je v ta namen razpisal enoletno akcijo pionirjev in mladine pod geslom »Enoletna akcija pionirjev združnikov in mladih prirodoslovcev«.

DROBNE IZ GORNJESAVSKE DOLINE

TUDI NA HRUŠICI DRUŠTVO LJUDSKE TEHNIKE
Pred nedavnimi je bil v osnovni šoli v Hrušici pri Jesenicah ustanovni občni zbor Društva ljudske tehnike, ki bo delovalo v okviru stanovanjske skupnosti na Hrušici. Izvolili so upravni odbor (za predsednika je bil izvoljen Stane Grzetič) in sprejeli društvena pravila ter program dela. Ze do letošnjega dneva mladosti predvideva njihov program dela med drugim razstavo ročnih del, ustanovitev avto-moto krožka, sprejem novih članov itd. Društvo je že prejelo tudi dotacijo v znesku 100.000 dinarjev.

LASTNA SERVISNA DELAVNICA
Od 240 članov, kolikor jih ima AMD na Jesenicah, jih ima že precej svoja motorna vozila. Zaradi tega je bila iz dneva v dan bolj poročena potreba po lastni servisni delavnici, ki so jo letos končno le uredili. S svojimi uslugami pa bo na razpolago tudi šoferjem, ki niso člani društva.

ZDAJ SE FOTOGRAFSKI KROŽEK
Za 1. maj so na osnovni šoli »Prežihov Voranc« na Jesenicah v okviru pionirskega odreda in krožka ljudske tehnike ustanovili še fotoamaterski krožek. Za to dejavnost je bilo na šoli že dlje veliko zanimanje.

35 LET DELA FOTO KLUBA NA JESENICAH
Fotoamaterski klub na Jesenicah bo letos praznoval 35-letnico svojega delovanja. Na zadnji seji so sklenili, da bodo v počastitev te obletnice priredili med drugim tri samostojne fotografске nastave. Prve (mladinske) bodo priredili že v tem mesecu, drugi dve pa v avgustu in za 29. novembra. V programu dela za letos pa imajo tudi druge prireditve.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIŠKOV NA JESENICAH
Društvo šoferjev in avtomehaniškov na Jesenicah je na nedavnem občnem zboru ugotovilo, da ima 200 članov, ki so vsi pre-

cej aktivni. Vendar so ugotovili, da je na Jesenicah še nekaj šoferjev, ki niso člani društva, zato si bodo v prihodnje prizadevali predvsem povečati število članstva in nasploh pozitivni delo društva.

NASTOP JESENISKIH MODELARJEV
V počastitev 1. maja je v soboto, 30. aprila, Aeroklub Jesenice priredil na trgu pred gimnazijo prikaz dela mladih modelarjev. Ti so z motornimi modeli jadralnih letal navdušili številne gledalce. Nastop modelarjev Aero kluba Jesenice je dokazal, da se člani pridno pripravljajo na praznovanje 50-letnice jeseniškega Aerokluba.

KAM V NEDELJO?
ŠKOFJA LOKA:
V telovadnici društva Partizan bo ob 18. uri mladinski ples do 22. ure.

KRANJ:
V soboto in nedeljo mednarodne speedway dirke v Strazišču ob 15. uri. V soboto ob 20. uri zaključna predstava Revije okrajne gledališke dejavnosti »Prosti dan«.

LJUBLJANA:
Pohod ob žici okupirane Ljubljane.

BEGUNJE:
Pokrajinski muzej NOB Kranj bo otvoril ob 9. uri dopoldne Spominski muzej talcev. V soboto pa bo ob 20. uri v Begunjah akademija v počastitev krajevnega praznika.

Izobraževanje

Bliža se obetajoša turistična sezona. Na vidiku je povečan obsejni promet s sosedno Avstrijo itd. V takem pričakovanju se tudi gostinska podjetja v Trzinu pripravljajo bolj kot vsako prejšnje leto. Toda enotedenski seminar za natakarstvo osebje, ki so ga organizirali pred kratkim, je vse iznemagel. Spočetka je bilo 22 obiskovalcev, potem 18 in nazadnje — samo trije.

V razgovoru z organizatorji je bilo razumeti, da seminar ni vzbudil zanimanja. Zato je bilo vedno več opravičil, »boleznih«, službeno zadržanih itd.

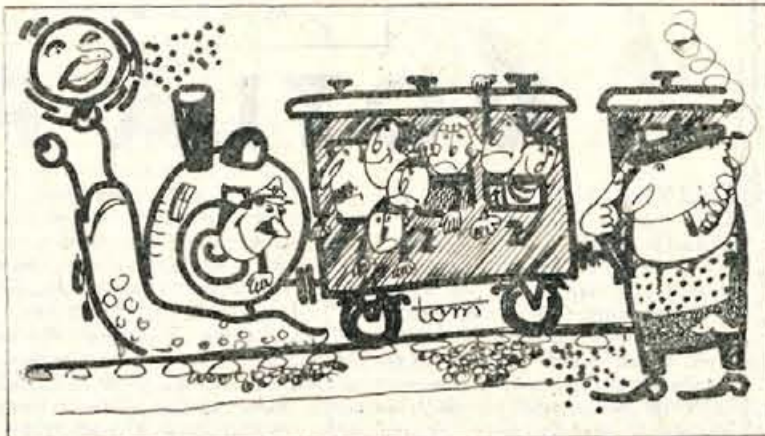
Vendar to ni edini primer. Seminarjev in tečajev, ki se končajo ob praznih klopih oziroma starih, je več. Vrhovni taksi tečajji nastopajo v »spomin« tudi velike račune organizatorjem. Prav o tem je bilo govora zlasti na Občnem zboru Občinskega sindikalnega sveta v Trzinu. V Zeleniškem pa se ugotavljali potrebe po izobraževanju. Delavska univerza ob obnem ne najde zadostno število kandidatov, da bi organizirala ustrezeni seminar oziroma tečaj.

Pri tem je važno, da se vzroke neuspeha posameznih poizkusov izobraževanja v novem načinu nagrajevanja. Vsaj tako nekateri tolači. Posamezniki namreč z veseljem ponavljajo nove naloge, ki v resnici zanika papirnata spričevala in prizna samo delo. Morda je taka misel vodila tudi trziško natakarico, da ni bila navdušena za seminar. Njeno delovno mesto ob pultu ji namreč že sedaj zagotavlja dokaj večje prejemke, kot jih je imela pred letom v tekstilni tovarni, ne glede na njeno strokovno sposobnost, na znanje jezikov itd.

Zelo napačno bi bilo, če bi vse dosedanje uspehe izobraževalnega dela sodili po teh primerih. V večini so tečajji in izobraževalno delo zelo na široko prodrli med ljudi in tudi med navadne delavce. Kljub temu pa so prav ti primeri pokazali nekaj, kar je potrebno imeti pred očmi. Priljubljeni o nagrajevanju morajo v večji meri upoštevati izobraževanje posameznikov. Hkrati je tu vprašanje perspektivnega razvoja oziroma napredovanja posameznikov. Natakarica trenutno res ni videla bistvene koristi od seminarja, v znanju nemščine itd. Toda, če bi za isto delovno mesto predpisali znanje jezikov, predvideli za vsak jezik večje prejemke in na drugačen način stimulirali njeno vsestransko izobraževanje potem bi ona bila življenjsko zainteresirana na izobraževanju vsaj v daljši perspektivi. Pri mnogih delovnih mestih namreč ni prav jemati samo kot merilo trenutni delovni učinek, marveč upoštevati tudi kvaliteto sposobnosti za druga delovna mesta, za napredovanja in podobno.

Taka in podobna vprašanja se javljajo ob sedanjem velikem zaletu izobraževalnega dela, ko nov način nagrajevanja odpira vsakomur široke možnosti za povečanje osebnih dohodkov.

K. M.

JANEZ GRENA DOPUST

Z OBČNEGA ZBORA TURISTIČNEGA DRUŠTVA RATEČE-PLANICA

NA DRUGEM MESTU V SLOVENIJI

po številu nočitev domačih gostov

Gospodarske vesti

● **Graditev mavrovskega hidrosistema.** V skopskem podjetju »Hidroelektroprojekt« bodo do konca aprila izdelali investicijski program in idejni projekt druge etape graditve mavrovskega hidrosistema. Vgradili bodo dva agregata v Brutoku z zmogljivostjo 64 megavattov. Vsa gradbena dela so bila končana že v prvi etapi graditve sistema.

● **Novi projekti za raziskovanje Donave.** Te dni se je v Bukarešti končalo šesto zasedanje mešane romunsko-jugoslovanske komisije za vodenje in koordiniranje del pri ureditvi Donave v Djerdapu. Zastopniki obeh držav so ob tej priložnosti sprejeli tehnično-ekonomski memorandum ureditve Donave v Djerdapu, ki bo predložen v odobritev jugoslovanski in romunski vladi.

● **Nova ležišča boksita in premoga.** Že dlje je znano, da je v okolici Čitlika v Hercegovini precej boksita in premoga dobre kakovosti. Z letošnjimi raziskovanji je bilo odkritih več ležišč. V Blatnici bodo kmalu pričeli izkoriščati nahajališča boksita, v Gradnjičih pa premoga.

● **Proizvodnja novih kamionov v Priboju.** Tovarne avtomobile v Priboju, bo razen svoje serijske proizvodnje pričela proizvajati tudi novo tovarno vozilo z 10 tonami nosilnosti in 180 KS. Predvidevajo, da bodo že letos proizvedli 40 do 50 takih vozil.

● **Izvoz v Makedoniji.** Po razpoložljivih podatkih se je v prvih letošnjih treh mesecih izvoz iz Makedonije povečal za približno 18% v primerjavi z istim razdobjem lani. Skupna vrednost izvoza industrijskih in kmetijskih proizvodov je dosegla 1.649,7 milijona dinarjev.

● **Novo skladišče v kombinatu Belje.** Z rekonstrukcijo tovarne za predelavo mleka na Belju se bo že letos zmogljivost povečala na 15 milijonov litrov mleka letno, naslednje leto pa bodo predelali že 20 milijonov litrov mleka. S tem se bo povečala predvsem proizvodnja raznih vrst sira. V ta namen gradijo novo skladišče, kjer bodo lahko shranili 50 vagonov sira, pripravljajo pa tudi obrate za predelavo raznih vrst sira in kazeina.

Konec aprila je imelo Turistično društvo Rateče-Planica svoj redni letni občni zbor, ki so se ga kot gostje udeležili tudi zastopniki Turistične zveze Slovenije, Gorenjske turistične zveze, Turističnega društva Kranjska gora, podjetja Zlatica Vitranec, Trgovskega podjetja Skrlatica, hotela v Planici, Kmetijske zadruge Dolinka, vaškega krajevnega odbora in vaških množičnih organizacij.

Delo društva je bilo v preteklem letu zelo plodno. Kot osrednjo prireditev so izvedli Pastirski rej, s katerim so prikazali običaje in navade, ki so bili

Mehanografski servis v Kranju

Pisanje in računanje po sistemu luknjic

Gospodarske organizacije v Kranju so prejele posebno študijo o pogojih in možnostih za ustanovitev Mehanografskega servisa v Kranju. Studio je izdelal Zavod za izobraževanje kadra in proučevanje organizacije dela na predlog Kluba gospodarstvenikov.

Servis bi za več podjetij opravljal službo zbiranja in obdelave raznih podatkov s pomočjo gospodarske dejavnosti, o planiranju proizvodnje, analizi rezultatov itd. Podjetja imajo namreč velike izdatke za opravljanje teh služb. Hkrati so v težavah zaradi pomanjkanja ustreznega kadra. Zlasti manjša podjetja le s težavo opravljajo take službe ali pa jih sploh nimajo, čeprav je to v njihovo škodo. Zato so podobni mehanografski servis že ustanovili v Ljubljani in v Mariboru. Med 14. podjetji in ustanovami Jugoslavije, ki so na svojo roko že ustanovile tako mehanizirano službo pa sta na Gorenjskem tovarni Iskra in Železarna Jesenice. Gre za sistem luknjanih kartic in trakov, ki zavzemajo v svetu važno mesto pri mehanografiji. Vse pojme oziroma »vprašanja« tem strojem je treba predložiti v obliki luknjastih kartic, Luknje seveda označujejo številke oziroma alfabetski znaki — črke. Tako ti stroji »odčitajo« dano »naročilo«, računajo in pišejo oziroma »odgovarjajo« po sistemu luknjic. Podjetja, ki se bodo odločila za korištenje takega servisa, bodo seveda morala sodelovati pri nabavi potrebne mehanizacije. I. c.

pred leti doma v Ratečah, ko so odganjali drobnico in živino na visokogorsko pašo. Reja se je udeležilo okoli 150 deklet in žena iz Rateč v narodnih nošah. Med drugim so zaplesali tudi dva stara zanimiva plesa, rateški »štajeriš« in »potrkano polko«.

Za letošnji Planiški teden — srebrni jubilej Planice — je Turistično društvo prevzelo nase celotno oskrbo in čiščenje parkirnih prostovov po vasi.

Turistično društvo pa je v preteklem letu opravilo tudi vrsto drugih del za napredek turizma ne le v Ratečah, pač pa v celotni Gornjesavski dolini. Na njegovo pobudo so pričeli modernizirati cesto Podkoren-Rateče-meja z Italijo. Skrbeli so tudi za oplešavo vasi z rožami in najlepše hiše, okrašene z gorenjskimi nageljni, tudi nagrajili, dalje za ureditev cestne razsvetljave, za zgraditev novega trgovskega posloplja itd. Za Planiški teden je društvo založilo tudi 12.000 lepih razglednic z motivom Planice in 300 planiških emblemov.

Na območju Turističnega društva Rateče Planica je 140 turističnih sob s 321 posteljami, od tega 81 privatnih sob s 189

posteljami, ki jih oddaja 34 lastnikov. V letu 1959 so v Ratečah zabeležili 21.025 nočitev domačih in tujih turistov. V privatnih sobah je stanovalo 716 gostov s 5796 nočitvami. Porast so zabeležili predvsem pri nočitvah inozemskih gostov (od 900 nočitev v letu 1958 na 2646 nočitev lani, torej za 27%). V letošnjem prvem tromesečju so v Ratečah zabeležili 6568 nočitev domačih gostov in 755 nočitev inozemskih gostov. Število nočitev domačih gostov je v letošnjem prvem tromesečju v primerjavi z istim razdobjem lani poraslo za 266%. Rateče so torej po številu nočitev domačih gostov na drugem, po številu nočitev tujih gostov pa na tretjem mestu v Sloveniji. RA

Se slaba dva meseca iz majhen kolektiv velikega trgovskega podjetja »MURKA« Lesce bo proslavljala 6. obletnico velikih uspehov. »MURKA«, ki je začela poslovati kot samostojno podjetje (takrat z imenom Trgovsko podjetje Lesce), je bila ustanovljena 1. julija 1954. Iz skromnih začetkov pa je do danes dosegla že tolikšne uspehe, da bi jih »MURKI« lahko zavidale še marsikatero drugo trgovsko podjetje.

Medtem ko je imelo nekdanje trgovsko podjetje Lesce sprva le majheno in neurejeno prodajalno bolj ali manj špecerijskega značaja, ima današnja »MURKA« še 5 oddelkov: špecerijski, manufakturni, prodajo pohištva, kuriva in železnine. Razen tega pa ima še dve poslovalnici, in sicer špecerijsko ter poslovalnico s sadjem in zelenjavo. »MURKA« v tako velikem obsegu posluje

dobro leto in si je zato uredila že skoraj večino vseh prodajnih prostorov; preostale pa bodo preuredili najkasneje v prihodnjem letu.

Letu 1955 je delovni kolektiv štel 15 članov in imel letni promet v višini 90 milijonov dinarjev. Lani pa je bil promet kar trikrat večji, medtem ko se je delovni kolektiv povečal le za 5 članov.

Pohištvo „Murka“ dostavlja na dom brezplačno

Ko smo že na kratko opisali zgodovino »MURKE«, prav gotovo vsakega bralca, še bolj pa potrošnika zanima, s čim mu »MURKA« lahko postreže. Najkrajši odgovor bi bil: z vsem!

Odgovor ni pretiran, saj potrošnik v »MURKI« Lesce kupi v špeceriji raznovrstno špecerijsko blago; v manufakturnem oddelku tekstil, tkanine, konfekcije in drugo blago; v oddelku kuriva premog in drva; v železniški kolese, mope, hladilnike,

pralne stroje, radijske sprejemnike, šivalne stroje itd. In ko bodo ostane še prodaja pohištva stanovanjske opreme, ki ga ima »MURKA« vedno na zalogi od najbolj priznanih proizvajalcev iz Dutovelj, Nove Gorice, Divače, Skofje Loke, Maribora in drugod.

POSEBNOST »MURKE« PA JE ŠE TA, DA POHIŠTVO, IN PO ŽELJI TUDI OSTALO BLAGO, BREZPLAČNO DOSTAVLJA NA DOM. TO SEVEDA NE VELJA LE ZA BLIŽNJO OKOLICO LESCE, TEMVEČ ZA POTROŠNIKE VSE GORENJSKE IN PO POTREBI TUDI IZVEN NJENIH MEJA.

Skratka, potrošnik je lahko z najrazličnejšim blagom hitro in solidno postrežen v trgovskem podjetju »MURKA« Lesce. Razen tega pa so številni artikli tudi cenejši kot v ostalih trgovskih podjetjih, saj ima »MURKA« zagotovljeno neposredno dobavo iz industrijskih podjetij. In ker so bili potrošniki s podjetjem doslej zadovoljni, se delovni kolektiv »MURKE« potrošnikom priporoča tudi v naprej. Cenjenim odjemalcem bodo vedno lahko postregli s pestro izbiro najrazličnejšega blaga.

6
LET
MURKE
LESCE

V zadnjem času je za potrošnike že samo preurejeno pročelje »MURKE« mikavno

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Prodaj dobro ohranjeno Ja-vo 250 ccm zaradi bolezni. Ogled v nedeljo od 7. do 19. ure, ob delavnikih pa od 14. do 19. ure. Poizve se: Krožna ul. 4, Zl. polje, Kranj 1545

Prodaj Vespo, registrirano za leto 1960. Praše 20, Kranj 1699

Izgubil sem prevleko sedeža pri motorju na poti od Naklega do Labor. Najditelja naprošam naj jo odda v gostilni »Marinšek«, Naklo 1707

Godba na pihala »Svoboda« Kranj prireja v nedeljo 8. maja ob 10.30 uri promenade koncert na čast dneva zmage, v parku pred delavskim (sindikalskim) domom 1708

Ugodno prodam ali dam v najem 1.200 m² zemlje ob glavni cesti Kranj — Naklo. Prodaj mopeda »Puch«. Ljubljanska 3, Kranj 1709

Prodaj »Fiat« 1100 ccm v zelo dobrem stanju. Za leto 1960 registriran. Naslov v oglašnem oddelku 1710

Prodaj dobro ohranjen kombiniran otroški voziček. Poizve se pri Franceljnu na Jelenovem dvorišču 1711

Prodaj leseno uto, krito z opeko, primerno za garažo. Naslov v oglašnem oddelku 1712

Prodaj polovice hiše eni ali dveh oseb. Vseljivi dve sobi zgoraj. Naslov v oglašnem oddelku 1713

Prodaj dograjene kletne prostore s ploščo na klanecu pri Kranju. Naslov v oglašnem oddelku 1714

Prodaj šupo 4x6 m s podstrešjem — dvokapnica. Markič, Strahinj 75 1715

Prodaj leseno šupo (barako). Naslov v oglašnem oddelku 1716

Prodaj kravo s teletom in dvobrazdni plug. Zg. Brnki 89, Cerklje 1717

Vespo odlično ohranjeno prodaj. Vozelj ing. Zarko, Tavčarjeva 7, Jesenice 1718

Prodaj dve lepi oleandri. Naslov v oglašnem oddelku 1719

Prodaj motorno repoznico, nov 16 colski gumi voz ali zamenjam za 15 colskega. Gros, Srednja vas 16, Golnik 1720

Prodaj zazidljive parcele v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku 1721

Prodaj avto Opel Olympia Record 1955, odlično ohranjen. Krmarič Pavel, Mojstrana 80. Ogled vsak dan po 15. uri 1722

Prodaj pristo stoječ štedilnik z 2,5 ploščami, dvema pečicama in bakrenim kotličkom, lepo krasno palmo in vodovodno školjko. Gregorčičeva 15, Kranj 1723

Enostanovanjsko hišo, lahko nedograjeno kupim v Kranju ali bližnji okolici. Plačam v gotovini. Naslov v oglašnem oddelku 1724

Kupim enodružinsko hišo ali stanovanje v Skofji Loki. Vprašati v oglašnem oddelku Glasu Gorenjske pod šifro »Vseljivo« 1725

Sprejemmo takoj v službo enega delavca. Pekarna Kranj 1726

Učena za tekstilno stroko in prodajalko za komisijsko trgovino sprejemmo. Trg. podjetje »Elita«, Kranj, Titov trg 20 1727

Društvo UPOKOJENCEV v Kranju obvešča članstvo, da ima svoj redni letni občni zbor v sredo dne 11. maja ob 15. uri v veliki dvorani nove stavbe Okrajnega ljudskega odbora. K občni udeležbi vabi odbor 1728

Ob priliki proslave v bolnici SVPD »Franja« v nedeljo dne 15. maja 1960 bo izprid iz Kranja avtobus ob 6. uri izpred avtobusne postaje — Kranj. Cena za

relacijo Kranj — Cerklje »Franja« in nazaj din 500.—. Prijave sprejema občinski odbor ZB NOV — Kranj 1729

Prodaj okoli 500 kg sena in otave. — Godešič 52, Sk. Loka. 1730

Prodaj Fiat Bailia tudi na obroke ali zamenjam za nov ali malo vožen moped. 1731

Prodaj NSU Primo 150 ccm. Resman Andrej, Kropa. 1732

Prodaj motorno kolo »Puch« 200 ccm, starejšega tipa z zadnjimi amortizerji. Jaklin Stefan, Tatjana Odrove 15, Kranj. 1733

Prodaj osebni avto Ford Taunus v zelo dobrem stanju. Gorenjesavska cesta 2, Kranj. 1734

Prodaj hišo s sadnim vrtom, bližje Kranja. Naslov v oglašnem oddelku. 1735

Prodaj zazidljivo, nenacionalizirano parcelo v okolici Kranja. Naslov v oglašnem oddelku. 1736

Prodaj Vespo, dobro ohranjeno. — Naslov v oglašnem oddelku. 1737

Kupim stroj za trganje (cu-fanje) žimc. Naslov v oglašnem oddelku. 1738

Sprejem kovaškega vajenca. Nudim vso oskrbo. — Peternež Jože, Jezerska cesta 82, Kranj.

Iščem izdelovalca cementne strešne opeke »folca«. — Imeti mora svoj stroj. Naslov v oglašnem oddelku.

kino

KRANJ STORŽIČ — 7. maja ameriški barvni film **Princ in igralca**, predstava ob 16., 18. in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri. — premiera ameriškega CS filma **Trije Evini obrazi** - predstava ob 22. uri. — 8. maja ameriške barvne risanke **Serif in razbojnik, davkar, mali koncert** matineja ob 9. uri, češki film **Nevarna iznajdba** matineja ob 10. uri, ameriški barvni film **Naloga majorja Leksa** predstava ob 13. uri, egipt. barvni film **Dežela sanj** predstavi ob 15. in 21. uri, ameriški barvni film **Princ in igralca**, predstavi ob 17. in 19. uri.

LETNI KINO PARTIZAN — 7. maja zap. nemški barvni film **Ti si moja pesem**, predstava ob 20. uri; 8. maja ameriški barvni film **Naloga majorja Leksa**, predstava ob 20. uri.

TRIGLAV — 7. maja ameriški barvni vestern film **Mož iz Kolorada**, predstava ob 19.30; 8. maja češki film **Nevarna iznajdba**, predstavi ob 16. in 20. uri, zap. nemški film **Ti si moja pesem**, predstava ob 18. uri.

SVOBODA — 7. maja ameriški barvni vestern film **Naloga majorja Leksa**, predstavi ob 18. in 20. uri; 8. maja amer. barvne risanke **Serif in razbojnik, davkar, mali koncert**, matineja ob 10. uri, češki barvni film **Nevarna iznajdba**, predstava ob 14. uri, ameriški barvni film **Naloga majorja Leksa**, predstava ob 16. in 18. uri, ameriški barvni film »Princ in igralca«, predstava ob 20. uri.

NAKLO — 7. maja egiptovski barvni CS film **Dežela sanj**, predstava ob 20. uri; 8. maja egiptovski barvni film **Dežela sanj**, predstava ob 17. uri, premiera ameriškega CS filma **Trije Evini obrazi**, predstava ob 19. uri.

CEKLJE KRVAVEC — 7. maja češki film **Nevarna iznajdba**, predstava ob 20. uri; 8. maja ameriški barvni film **Mož iz Kolorada**, predstavi ob 15. in 17. uri.

JSENICE RADIO — 7. in 8. maja ameriški barvni vstavision film **Hollywood ali poguba**.

JSENICE PLAVŽ — 7. in 8. maja francosko-avstrijski barvni film **Slepi potnik**.

ZIROVNICA — 7. maja amer. barvni film **Bagdadska sirena**. 8. maja jug. cinemaskopski film **Osma vrata**.

DOVJE-MOJSTRANA — dne 7. maja jug. cinem. film **Osma vrata**; 8. maja ameriški barvni film **Bagdadska sirena**.

KOROČKA BELA — 7. in 8. maja italijanski barvni film **Čista Diva**.

BLEJ — 7. maja italj. jap. film **Madame Butterfly**, ob 18. in 20.30 uri in 8. maja **Madame Butterfly**, predstave ob 10., 16., 17. in 20.30 uri.

RADOVLJICA — 8. maja italijanski barvni cinem. film **Dubrovski** ob 18. in 20. uri, ob 10. uri matineja istega filma, zap. nem. film **Jazz ljubezen in pesem** ob 16. uri.

LJUBNO — 7. in 8. maja jug. francoski film **Mihajlo Ostrogov** ob 20. uri in 8. maja ob 16. in 18. uri.

KROPA — 7. maja angleški barvni film **Plavalca zapeljivka**; 8. maja avstrijski barvni film **Mozart**.

SKOPJAZ LOKA — 7. in 8. maja amer. vstavisen film **Metalna zvezda**.

SORA POLJANE — 7. in 8. maja amer. vestern film **Osvajač**.

ZELEZNIKI — 7. maja franc. cinem. barvni film **Pevec iz Meksike** in 8. maja predstavi ob 17. in 20. uri.

TRZIC — 7. in 8. maja italj. franc. barvni film **Škandal na plaži**.

DUPLICA PRI KAMNIKU — 7. maja ameriški barvni film **Zlomljeno kopje** ob 20. uri in 8. maja ob 16., 18. in 20. uri.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

IZIDI ŽREBANJA PRVOMAJSKE LOTERIJE

Srečke s končnicami so zadnje dobitke dinarjev:

28060	80.000
11	1.000
51	1.000
3161	40.000
22481	100.000
93231	80.000
2	400
7322	30.400
07352	60.400
49772	60.400
89612	80.400
159702	700.400
564392	200.400
13	1.000
1163	20.000
3593	20.000
12173	60.000
56643	80.000
78313	61.000
258143	500.000
54	2.000
294	4.000
374	4.000
52394	80.000
040254	4.002.000
152694	500.000
203994	300.000
291944	1.000.000
337594	200.000
15115	60.000
91135	80.000
145805	200.000
406225	200.000
216	10.000
996	10.000
1336	40.000
09606	40.000
54036	60.000
50716	100.000
86426	60.000
7	600
51487	80.600
152067	300.600
353037	2.000.600
74938	80.000
167028	300.000
318108	3.000.000
9	400
1219	20.400
5079	20.400
6369	30.400
02319	60.400
39369	60.400
72149	80.400
74679	80.400
009129	300.000
068750	500.400
328719	200.400

tržni pregled

V KRANJU
Korenček 40 do 60 din, sir 100 dinarjev, maslo 520 do 560 din, zaseka 280 din, čebula 40 do 45 dinarjev, krompir 16 do 20 din, kisló zelje 40 do 60 din, solata 100 din, suho meso 500 din, kesja repa 30 din, redkev 20 do 30 din, jabolka 80 do 120 din za kg, fižol 65 do 80 din, mleko 30 din, smetana 250 din, moka ajdova 60 do 70 din, ješprenj 60 do 70

MLADA RAST

VOTLA PEČ

Ob cesti, ki se vije proti Zalemu logu v Seški dolini, je veličanska skala, ki se imenuje **Votla peč**. Ta skalina je resnično votla in v tej votlini je nekoč prebival vrage, ki je bil takšen spak, da se je lahko spreminjal v človeka ali žival. Vražji izpremenljivec je čisto ustavljal mimo-idoče in jim nagajal ter jih strašil, da je vsakdo, ki ga je tod vodila pot, pohitel mimo Votle peči, kot da mu pod nogami gori.

V Zalem logu je pri bogatem mlinarju služil hlapec bahavec, ki je trdil, da se nikogar — niti samega vrage — ne boji. Mlinar mu je nekega dne velel:

»Zupanja v Zeleznikih je brez moke. Odnesi ji vrečo meljice!«

Hlapec je zadelgal polno vrečo moke v oprtni koš ter jo odnesel v Zeleznike. Ko pa se je vračal proti Zalemu logu, je bila že noč. V soteski pred Votlo pečjo je zaslišal jok. Šel je za glasom in našel otroka.

»Kaj ti je, da vekaš?« ga je vprašal. »Si se izgubil in ne veš poti domov?«

Otrok pa ni nič odgovoril, le jokal je in jokal, da se je zasmilil hlapcu, ki je rekel:

»Zdajle je noč, zato pojdi z menoj, da boš noč prespal v mlinu mojega gospodarja. Jutri pa te bom zarano odvedel na tvoj dom.«

In je vekajočega otroka posadil v prazen oprtni koš ter ga odnesel proti domu. Toda glej! Ko je hlapec nesel otroka, je ta na mah utibnil. Hlapcu pa se je le čudno zdelo, zakaj postaja oprtni koš vse težji in težji. Zato je spotoma zagodrnjal:

»Težek si pa tudi ko sam vrage.«

Ves preznojen je s težavo pripopil pred mlin, vrgel oprtni koš z ramen in v njem zagledal — vrage.

»Glej ga, kaj si se pa ti vzell!« se je začudil hlapec. »Mislim sem, da nosim otroka, sem pa vrage.«

Jezičljivo je zarentočil, prijel

vrage za roge in se pričel z njim rovati, da bi ga treščil v naraslo Selščico. Ko je vrage spoznal, da bi ga močni hlapec zlahka prebatal, se je izpremenil v bika. Tolikšne moči pa pogumni hlapec le ni imel, da bi ugnal črnega bika. Četudi ga je čvrsto držal za roge, ga je podvojnani bik nazadnje zmozel: pritisnil je nesrečnega hlapca ob drevo pred mlinom ter ga tiščal obenj vse dotlej, dokler ni izdihnil.

Naslednje jutro je mlinar našel pod drevesom mrtevga hlapca. V roki je držal odlomljen rog, ki pa ni bil bikov, ampak vragev.

Zato je dandanašnji vsak, ki gre mimo Votle peči, pospeji korak, da ga ne bi videl vrage.

Lojze Zupan

PRAVLJICA O DOBRILI

Iz ljudske zakladnice

Jama, v kateri je prebival FRGELCA

Nedaleč od Tolstega vrha je zijač vhod v jama, v kateri je prebival Frgelca. Izhod pa je bil pod Babjim zobom.

Tačas so ropali pri nas Turki. Če je šel kateri mimo jame, ga je Frgelca za pete potegnil notri. Ko jih je prišlo nekoč več, se jih je zbal in stekel v notranjost jame. Ravno takrat se je jama na dveh krajih zasula in Frgelca je gotovo ostal v sredi.

Tako so mi pripovedovali ranjki stari oče.

Ko sem povpraševala med ljudmi, da bi zvedela, ali je ta zgodba znana, sem jo pri sosedu slišala malo drugače.

Pripovedovali so mi takole:

V gozdu, ki je operenkova last, je jama, v kateri je prebival Frgelca. Bil je mož srednje postave, nosil pa je kratke zelene hlače. Hodil je po deželi, kradel bogatim in revnim dajal. Cestokrat so ga zasledovali, toda on se jim je znal ogniti.

Vhod v jama, v kateri je prebival, je tako ozek, da moraš po kolnih iti. Jama je zelo dolga. Notri so svetli kapniki, na dnu pa je brezno. To pa mi je pripovedovala Kristan Marija-Selo.

(Iz Glasila blejskih pionirjev)

Napiši si na listek naslednji vrsti številki — dobro si ogledaj, kako so postavljene:

1 9 3 8 7 6 1 5 2 0
0 6 4 8 2 4 1 2 6 3

Nato reci komu: »Oglej si eno minuto tele številke in potem mi jih napamet spet spiši!«

V resnici ne gre za spomin, gre za neko drugo zvijačo, ki se je ti naučil. Številke si lahko takole zapomniš: v mislih imej prvi dve številki prve vrste; naslednji dve številki boš lahko našel, če boš podvojil prvi dve; ostalo pa spet takoj, da boš podvojil pravkar dobljeni številki.

Primer: 19x2=38; 38x2=76; 76x2=152. Ničlo pripišemo.

Številke druge vrste si zapomni na podoben način, samo da moraš tu obe številki deliti z 2. — Primer: 96 : 2 = 48; 48 : 2 = 24; 24 : 2 = 12; 12 : 2 = 6; 6 : 2 = 3.

Kdo si zapomni številke?

Štirje, kaša 70 do 85 din, hrana za kokoši 35 do 40 din, koruza 40 din, proso 35 do 40 din, oves 20 do 25 din, krhli 45 do 40 din, čebulček 150 do 180 din, salata 50 din za 1 liter, jajca 15 do 19 din, kokoš 600 do 800 din, piščanec 380 din, česen 5 do 10 dinarjev, klobase 98 do 100 din, zajci 200 do 300 din, por 5 do 10 dinarjev, zelena 10 do 30 din za komad, špinaca 20 do 25 din, salata berivka 25 din, radič 25 din za merico.

V SKOFJI LOKI
Jajca 17 din, por 5 do 20 din, hren 10 do 20 din, sirček 15 din za komad, jabolka 90 do 100 din, fižol 90 do 130 din, črna redkev 30 do 40 din za kg, špinaca 30 dinarjev, berivka 30 din za merico, peteršilj 10 din za sopek, smetana 20 din zajemalka.

Brezplačno kosilo

Počitnice sem preživel doma. No treba je prav razumeti ta »doma«. Hodil sem v planine in tako me je pot zanesla tudi na Lovjovo. Tu se torej začela moja povest:

Dan ni bil ravno najlepši. Hodil sem pod ogromnimi smrekami sem in tja. Toda... kaj je to? Lajalo je malo po pasje, malo po volčje in vrage ga vadi, kako še. Jaz pa... smuk na drevo. Pobral sem krepelce, ki je bilo bolj malo podobno krepelcu, ampak je bila že cela veja, in zadržal dih. Mir! — Tam za ono smrčko je nekaj hrsknilo! Suha vejica. »Tišina in hladno kri« sem si dejal. Glej ga vrage! Kaj takega. Ogromen lisjak je v gobcu nosil petelina. Glej, kar proti meni gre!... Bum!... Ravno po smrčko. Stoji... ne gane se... izpuštil je petelina... Bum!... Se ena mu je priletela za vrat. Sedaj šele se je pognal

v divji beg — brez petelina! Petelina sem pobral, ga oskubil, zakuril sem ogenj in ga spekel. Prisužil sem krasno kosilo, in... ar je še bolj vznó, zastoni!

(Iz Glasila blejskih pionirjev)

Obveščamo vse člane Kmetijske zadruge Kranj, da bo redni letni občni zbor 8. maja 1960 ob 9. uri v dvorani OLO Kranj.

Zadružniki udeležite se zбора!

BUTAN-PROPAN PLIN
VARNOSTNE VENTILE, DOVODNE CEVI, ŠTEDILNIKE IN REŠOJE IMA ODSLEJ NA ZALOGI

TRGOVSKO PODJETJE »ZELEZNINA« KRANJ
Koroška cesta 11

Servisna služba — strokovna navodila.

FILMI, KI JIH GLEDAMO

KAVBOJ, PRINC IN IGRALKA

V kratkem razdobju štirinajstih dni smo v Kranju videli kar dva filma z Marilyn Monroe - Avtobusno postajo in Prince in igralko. Ze zaradi tega dejstva, predvsem pa zato, ker oba pomenita v osebnem razvoju te ameriške igralke dokaj pomembna dogodka, mislim, da ne bo napak, če jima posvetimo nekaj besed.

AVTOBUSNA POSTAJA - (režiral Joshua Logan) je sicer komedija, vendar pa ne ostane le pri zabavnosti, ampak se - kajpada s poudarjanjem komičnih strani - dotakne problema, s katerim se prej ali slej, v večji ali manjši meri sreča vsako - kako vskladiti svoja nagnjenja, želje z zunanjim svetom. Kavboj Beau se z njim sreča v skrajni ostri obliki, saj je zrasel popolnoma v samotni in šele ob svojem prihodu v mesto spozna, da laso (fizična moč) ni vedno najprimernejše sredstvo za prepričevanje. Vendar pa najde plemenitejšo stran svojega »jaza«, čeprav šele po fizičnem »dokazovanju« (ki pa je v njegovem primeru edino moglo uspeti). Don Murray je s svojim sproščenim in prepričljivim podajanjem te vloge (ki je bila njegov debut) osvojil srca ne le publike ampak tudi producentov.

Nekoliko manj je uspel film PRINC IN IGRALKA v režiji Lawrencea Oliviera. Zanjpač se ni zaslužila. -do

je namreč jasno, da je nastal v največji meri zaradi obeh glavnih igralcev. Scenarij Terencea Rattigana kljub mnogim duhovitim mestom v dialogu ni popolnoma uspel, predvsem mu manjka poglobitve snovi, poleg tega pa je včasih razvoj dogajanja in značev neprebrčljiv. Zato je ostal film dokaj običajna lahkotna komedija, ki ji daje največji (in skoroda tudi edini) čar in vrednost igra Lawrencea Oliviera in Marilyn Monroe. V vlogi igralke Elsie, ki s svojo naivnostjo popolnoma razoroži izkušenega vladarja Carpathije, je Marilyn dokazala, da je ob svoji lepoti in šarmu razvila (s samovozgojo in vztrajnim študijem) tudi svoj igralski talent. Najuspešnejše v tem filmu so sekvence večerje v salonu, kjer pa se Marilyn nikakor ne giblje v Lawrenceovi sceni, ampak nekajkrat prav zablesti s svojo igro.

Svoj igralski talent pa je Marilyn razkrila tudi že v Avtobusni postaji. V vlogi barske pevke, ki je sicer trdnost odločena s svojo lepoto prodrati do vrha svojih sanj, v Hollywood, ki pa vendar včasih ni popolnoma prepričana v pravilnost svoje poti, lahko najdemo precej sličnosti s Marilyn. Obe tudi najdeta svojo pravo pot - pevka Cherie na farmo svojega kavboja, Marilyn pa med igralke (na začetku svoje poti) v filmski svet tega imena žiji Lawrencea Oliviera. Zanjpač se ni zaslužila. -do

NA POLPOTI

Na Okrajni reviji gledaliških družin doslej: Usode, Othello in Dnevnik Ane Frank

Dvoje je, kar je doslej značilno za Okrajno revijo gledaliških amaterskih odrov - kvaliteta in slab obisk. Kolikor je prva uprizoritev razveseljiva, toliko bolj je druga negativna. Kranjčani res zlepa niso imeli kolikšne priložnosti, da bi v tako kratkem času lahko videli na deskah Prešernovega gledališča odrske stvaritve, ki so znane domala po vsem svetu. Prav tako pestro izbran spored pa že sam po sebi zaradi zahtevnosti narekuje dokajšnje sposobnosti igralcev in razumljivo, da mora biti potem tudi rezultat tega dokajšnja kvaliteta predstav.

Medtem ko to pišem, je revijski spored s sredino večerno predstavo Dnevnika Ane Frank na pol poti. Zato se ni moč zapisati, katera družina se je predstavila z najboljšo uprizoritvijo, vendar pa moramo o dosedanjih predstavah zapisati vsaj nekaj besed. Prej pa naj še zapišemo, da revija nima tekmovalnega značaja v tem smislu, da bi se družine borile za točke, temveč ima namen pokazati stopnjo gledališke amaterske umetnosti za določeno obdobje, s katero lahko primerjamo dosežke v preteklosti in izdelamo koristne analize. - Prav tako pa tudi ni nikjer za-

pisano, da sploh mora katera koli izmed družin kranjskega okraja na republiško revijo, ki bo konec maja v Kopru. Ali pa obratno, lahko gredo vse družine, če bo kvaliteta ustrezna. Tokratni sistem revije je prav zaradi tega pozitiven. Na nedavnem okrajnem revijskem tekmovanju mladinskih pevskih zborov sta se iz vsakega okraja lahko uvrstila na republiško revijo dva zborov, brez ozira na to, če je morda v prvem okraju sekcija kranjskega Dijaškega več zborov kvalitetnejših od najboljšega v drugem kraju.

In sedaj še nekaj besed o dosedanjih treh predstavah.

USODE Josipa Kulundžiča je v režiji Lacita Cigoja dramska sekcija kranjskega Dijaškega doma uprizorila domala proti pričakovanju. Upoštevati je namreč treba, da je delo psihološko tudi za rutinirane igralce dokaj zahtevno in razumljivo, toliko bolj za mlade igralce, ki so bili v tej predstavi v večini prvič na odru. To dejstvo pa je prav gotovo tudi vzrok manjših spodsrljav, katerih pa bi se v večini prav gotovo lahko izognili.

Prosvetno društvo Staneta Zagarja iz Kropce se je predstavilo s Shakespearovim OTHELLOM. Nosilca predstave sta že po avtorjevi zamisli vsekakor Othello in Jago (kroparski je bil nekajkrat sicer pretiran v igri), kar pa sta bila tudi v uprizoritvi ob Kroparja. Čeprav je treba družino Staneta Zagarja nadvse pohvaliti, da so se lotili tako zahtevne odrske stvaritve (menda je to že značilnost za Kropce), pa bi verjetno lahko dosegli še večje uspehe, če bi segali po lažjih odrskih delih.

DNEVNIK ANE FRANK Godricha-Hacketta je že sam po sebi tako pretesljiva drama, da napravi na gledalca nadvse močno doživetje. Tako kot se je s tem delom predstavila straziška Svoboda, pa je za ljubitelje gledališča še poseben dogodek. B. F.

PRED KONCERTOM JESENIŠKE GLASBENE ŠOLE

Konec vsakega šolskega leta priredi Glasbena šola na Jesenicah večji koncert, s katerim močno popestri glasbeno dejavnost na Jesenicah ter seznanji Jeseničane s svojo dejavnostjo tudi izven učnega načrta. Letošnji koncert operne in simfonične glasbe bo v ponedeljek zvečer v Čufarjevem gledališču. V prvem delu bodo peli solisti operne arije ob spremljavi orkestra, v drugem delu pa bo razen arij tudi nastop združenega zbora ob spremljavi orkestra. - Letošnji koncert obsega dela največjih komponistov, kot so C. W. Gluck, N. Rimski-Korzakov, G. Puccini, C. Gounod, B. Smetana, E. Grieg, R. Rossini, P. Mascagni, A. Dvořak, V. Bellini in G. Verdi. Pod taktirko ravnatelja glasbene šole Rada Kleča pa bodo nastopali: pomnoženi simfonični orkester Glasbene šole, združeni pevski zbori Glasbene šole, Svobode »Tone Čufar« Jesenice in Svobode »France Prešeren« iz Zirovnice ter solisti Silva Gračnerjeva - klavir, Marica Bal-

hova - mezzosopran, Rina Brunova - sopran, Pavla Klečeva - sopran, Andrej Kosem - bariton, Tine Rant - tenor in Vlado Rotar - tenor. Ker bo ponedeljkov koncert operne in simfonične glasbe v izvedbi domačinov doslej najkvalitetnejši in tudi programsko najboljši, je zanj zanimanje izredno veliko.

IVERI

Te dni so ustanovili v okviru zavoda »Primorske prireditve« odbor za novi festival jugoslovanske folklorne, ki naj bi odšel postal stalna prireditev Slovenske Istre. Prvi festival bo že letos v začetku avgusta, nastopili pa bodo v Portorožu, Kopru in deloma v Piranu in Ankaranu. Doslej so se za festival, ki ga bo po vsej verjetnosti prenašala tudi Evrovizija, prijavile že najbolj znane jugoslovanske folklorne skupine.

Zadnje dni sta na Poljskem izšli dve knjigi jugoslovanskih avtorjev v poljščini. V Krakovu je izšla zbirka 78 pesmi Vaska Pope, v Varšavi pa Traviška kronika Iva Andrića.

Pred dnevi je Zvezni izvršni svet imenoval nove člane filmskega sveta. Za predsednika je bil imenovan Vukašin Mičunović (direktor lista Borba), medtem ko sta bila v filmski svet razen ostalih članov imenovana tudi Slovenca Jože Gale (režiser) in književnik Drago Sega.

Prav te dni gostuje v Jugoslaviji prvakinja moskovskega gledališča »Bolšoj«, ena največjih sovjetskih sopranistik, Galina Višnjenska. Umetnica bo pri nas pela v Aidi in Evgeniju Onjeginu. Tako je v torek že gostovala v Skopju, sinoči pa v beograjski operi. Sovjetska umetnica bo svojo turnejo zaključila 12. maja, do takrat pa bo še nastopila v ljubljanski in sarajevski Operi.

NOVOSTI STUDIJSKE KNJIŽNICE V KRANJU ENCIKLOPEDIJE

- Krajevni leksikon LRS, Ljubljana 1954
- Priročni leksikon, Ljubljana 1955
- Bibliografija rasprava, članka i književnih radova, Zagreb 1956
- Enciklopedija Jugoslavije, Zagreb 1955
- Enciklopedija Leksikografskog zavoda, Zagreb 1955
- Jugoslavija. Turistička enciklopedija, Beograd 1958
- Ko je ko u Jugoslaviji? Biografski podatci o jugoslovanskim savremenicima, Beograd 1957
- Kunc V.: Enciklopedijski hemijski priručnik, Novi sad 1953
- Medicinska enciklopedija, Zagreb 1957
- Medicinski leksikon, Beograd-Zagreb 1957
- Muzička enciklopedija, Zagreb 1958
- Pomorska enciklopedija, Zagreb 1954
- Sveznadar: Nauka i znanje u riječi i slici, Zagreb 1954
- Sumarska enciklopedija, Zagreb 1959
- Vojna enciklopedija, Beograd 1958
- Zbornik narodnih heroja Jugoslavije, Beograd 1957
- Mala encyklopedia powszechna, Varšava 1959
- Bol'saja sovjetskaja encyklopedija, Moskva 1949-1958
- The Book of Knowledge. The Children's Encyclopedia, New York 1946
- Murphey R.: How and where to look it up? New York-London 1958
- Webster's Biographical Dictionary, Springfield 1953
- Enciklopedija likovnih umjetnosti, Zagreb 1959.

DVE RAZSTAVI v kranjskem muzeju

V vrsti razstav, ki jih prireja Mestni muzej v Kranju, sta vzbudili posebno pozornost arheološka razstava, ki prikazuje dejavnost arheološkega oddelka Mestnega muzeja v letih po osvoboditvi, in razstava originalnih slik kranjskega slikarja Leopolda Layerja in njegovega nasledstva. Zanimivost in pomembnost obeh razstav je nedvomna, zato bi prav gotovo storili napako, če razstavnemu gradivu ne bi posvetili vsaj skromnega zapiska.

Iz depoja arheološkega oddelka

Množica razstavljenih arheoloških najdb in spodnjih prostorih muzeja zgovorno pričča, da sodi Gorenjska s svojimi bogatimi kulturnimi ostalinami med najbogatejša arheološka področja na Slovenskem.

Razstavno gradivo tvorijo fotokopije raznih arheoloških objektov, arheološke karte posameznih nahajališč, nakit najrazličnejših oblik, orožje, keramika, novci itd. Seveda so vsi predmeti primerno komentirani z napismi. Kulturne ostaline zajemajo staro in mlajšo kameno dobo, bronasto, halstattsko (starejša železna doba), rimsko dobo, preseljevanje narodov in končno staroslovansko dobo. Čeprav je razstavljen le del obširne arheološke zbirke, ki jo hrani muzej, je vpogled v nekdanje kulture naših prednikov na Gorenjskem pregleden, zanimiv, zlasti pa poučen. In še obrobna misel: obisk je bil dober, če pa so učni zavodi, zlasti osemletke, tokratno arheološko razstavo v svojem učnem programu upoštevali in jo obiskali, tedaj prizadevanja muzejskega vodstva niso bila zaman.

Iz slikarske delavnice Leopolda Layerja

Med likovnimi razstavami, pa naj gre za reprodukcije starih

mojstrov ali za originalna dela še živčih umetnikov, s katerimi smo se srečavali, zavzema razstava »Layer in nasledstvo« posebno mesto. Posebno mesto zategadelj, ker se z likovnim snovanjem popularnega kranjskega slikarja Leopolda Layerja srečujemo prvič, in ne nazadnje zato, ker nam razstava posreduje bogato zbirko umetnikovih originalnih del v olju. Vseh del je 35. Podobe sodijo doloma v muzejsko, deloma v pungerško zbirko, nekatera dela pa so posodila za razstavo zasebniki.

Layer je domala pol stoletja deloval v Kranju (tu se je 1752. leta tudi rodil), si osnoval priznano delavnico in zalagal velik del Slovenije z oljnimi podobami nabozne vsebine. Delal je tudi v fresko tehniki, znano je tudi nekaj pastelov. Predmetno prevladuje pri njem verski predmet, ohranjeni pa so tudi nekateri njegovi razmeroma zanimivi portreti. Umrl je 1828. leta v Kranju.

O razstavi v Kranju pa še tole: zelo zanimiva je primerjava po sameznih slik, kjer je dobro viden prehod od Layerjevih originalov preko šole do nasledstva in končno do prave ljudske umetnosti v 19. stoletju.

Vsekakor je Mestni muzej s to razstavo storil ljubiteljem likovne umetnosti uslugo, predvsem pa zanimivo presenečenje. - Obe razstavi bosta odprti le še nekaj dni.

Akademski slikar prof. Pavle Božovič v svojem ateljeju v Zmencu pri Škofji Loki

„Plamenica“ na rešetu

Nekaj misli ob prvi številki letošnjega letnika glasila kranjskih dijakov

Letošnja številka »Plamenice« - po obsegu nekoliko skromnejša od lanske, leži pred menoj in sklenil sem že zaradi tega, ker je literarno glasilo tega zavoda pred leti upravičeno zaradi nekaterih nejasnih konceptov dvignilo toliko polemik in prahu in ker je lanski izvod skoraj nepozaženo zdrsnil mimo nas, več spregovoriti o njej.

Vedno, kadar se človek pripravlja na takole pisanje in rešetanje, ga mora spremljati občutek - misel, da so to mladi, še nezodreli ljudje in da so za njihove podvige potrebni drugačni kriteriji, kot pa za dozorle stvaritve. Tak sem tudi v tej kritiki skušal biti; ne oster, ampak samo človek, ki skuša opozoriti na te ali one pomankljivosti, ki se mu zde pomembne. Menim tudi, da ne bom nikogar prizadel tako, da bi opustil svoje začetno delo. Če pa ga opusti in se ne spoprime s težavami, sodim, da nisem napravil nikakršne škode. Če se najprej za hip ustavim pri poeziji letošnje »Plamenice«, moram poudariti, da je ta kvantitativno v primeri s preteklimi leti dokaj skromno zastopana. - Pesmi (6) objavljajo le trije avtorji: Vasja, Jože Meglič in Tatjana Vidmar. Vsekakor je najmočnejši Jože Meglič s svojimi Sprehodi I in II, s katerimi daje samoniklo in že dokaj dovršeno umetniško osebnost. Posebno Sprehodi I se odlikujejo z izvirno metaforiko in dokajšnjo melodioznostjo. Pesmi Vasje so me do neke mere presenetile, posebno »Pomlad« s svojo vedrostjo in razigranostjo, ki morda v motiviki nekje spominja na Minattija. Ostala poezija se mi zdi več ali manj iskanje samega sebe in neke moderne forme, lahko pa celo petošolsko iskanje »ljubezni v kaosu sanj«.

V primerjavi s poezijo je proza kar dobro zastopana. Najbolje

je, da se zadržim pri posameznih sestavkih in nekoliko več spregovorim o njih. Jeza Maks objavlja v listu dva sestavka, in sicer potopis »Črta na globusu« in »Dva obraza«. »Dva obraza« govori o dokaj delikatnem problemu naših študentov na praksi v tujini, kjer ti ljudje za skromne denarje prodajajo svojo delovno silo tujim eksploatatorjem. Avtor za hip razmišlja o današnji Franciji, o tisti Franciji, ki jo vse preveč poznamo skozi Vercorja, Bodéaira, Van Gogha, Modigliana, Rimboja, Rodina, a vse premalo razmišljamo o njenih kolonialnih pretenzijah, o atomskih bombah v Sahari, o Mauusujevih padalcih v Alžiriji. Kljub temu, da je avtor živel v okolju Južne Francije, se mi zdi, da sila pomankljivo, če sploh slika te stvari; čisto pa se mi zdi važnejša ugotovitev, da Jugoslovana spoznaš povsod po kletvicah. Vsekakor pa je pomembno razpoloženje in misel, da mladih ljudi sveta ne razdva-

jajo bloki, poldnevnik in meridijani in da smo mladi ljudje proti vojni in da nas bo prej ali slej združila »Internacionala«. Tudi potopis »Črta na globusu«, pravzaprav bi to lahko imenoval slike iz popotnikovega albuma - so s te plati pomankljive. Premalo slika avtor družbo, ljudi, običaje in нрав, družbene razlike in podobno. Lepih podob se človek kmalu naveliča in treba je globje seči v pokrajino. Danes ljudje ne občudujejo le lepih polj, vrtov, ampak se pogosto ob njih sprašujejo, kdo jih obdeluje in kako, kakšna umetna gnojila so bila potrebna za lepo pšenico itd.

»Stotak« Marine H. je tehnično dober sestavek, ki opisuje družino še starih meščanskih kvaliteto in probleme mlade generacije, ki se s tem propadajočim svetom srečuje. Moram pa poudariti, da se v mnogih mestih z avtorjem ne strinjam, posebno problematičen se mi zdi konec zgodbe: ko se vrača dekle od inštrukcij, sreča na celti mladega fanta, ki se vrača iz kina. Fant ji ponudi spremstvo, ki pa ga dekle odbije, a se že hip nato v mislih sreča z mislijo, da bi jo naslednji dan povabil v kino, ji za rojstni dan kupil lepo stvar, jo poskusil poljubiti... Meni je taka mentaliteta tuja. Tratnik L. objavlja dobro na-

pisano partizansko zgodbo »Priznanje«. List zaključujeta dve zgodbi Tatjana Vidmar in Majde Černitec ter poročila o delu mladinske organizacije na šoli.

Ce gledam s širšega stališča, se mi zdi list v primerjavi z ostalimi literarnimi glasili šol, ki jih poznam, dokaj dober in dovolj pester, ni pa stopil iz tistih tradicionalnih okvirov, ki jih človeku vcepilja že uvod z mislijo, da je list izdan brez posebnih pretenzij.

Zaključim naj pa kar s predlogom. V uvodu tožijo uredniki, da prispevkov noče in noče biti zadosti - tak je položaj tudi drugod. Zdi se mi, da bi bilo zelo pomembno, če bi vse kranjske srednje šole skupaj s tovariši, ki so že dovršili šolanje in se še ukvarjajo z literarnim delom - teh ni malo, skušali izdati enotno literarno glasilo vse kranjske srednješolske mladine. Tako bi bilo rešenih kup problemov, kar pa se mi zdi najvažnejše - kvaliteta bi se močno dvignila. Vem, da je bilo lani na občinski konferenci LMS govora o takem glasilu in menim, da bi morala biti prizadevanja v tej smeri v prihodnjem šolskem letu še smelejša. Tako bi bil to prispevek najmlajše piščice generacije današnjemu mrtvoudnemu kulturnemu življenju v Kranju. Jure Kobal

Jeseniške folkloriste vabijo na Koroško

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu je zaprosila Svobodo Jesenice za gostovanje Ansambla narodnih plesov in pesmi na Koroškem. Ker iz tehničnih razlogov gostovanja ne bo mogoče organizirati že v juniju, se je oddala Jeseniška Svoboda za gostovanje v prvi polovici septembra. Jeseniški svobodaji bodo izvedli na Koroškem kar tri nastope, in to v krajih, ki jih bo določila Slovenska prosvetna zveza v Celovcu.

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 8. maja

- 8.00 -Ob žici okupirane Ljubljane-
8.15 Mladinski zbori poje partizanske in množične pesmi;
8.30 Mladinska radijska igra - Pino Vatovec: Srečanje pri potoku;
9.15 Blagoje Bersa: Sončne poljane, simfonija iz cikla Moja domovina;
9.30 Zabavna matineja;
10.00 Se pomnite, tovariši...
10.30 -Fantje, petnajst nas je...- Zbori in samospevi;
11.00 Beograd-Zagreb-Ljubljana;
11.35 Majhen koncert pihalne godbe JLA;
12.00 -Ob žici okupirane Ljubljane-;
12.30 Vatroslav Lisinski: Uvertura št. 6 v D-duru;
12.40 Lepe melodije;
13.30 Za našo vas;
14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo;
15.30 Melodije, ki vam upajajo;
16.00 Humoreska tega tedna - Tone Seliskar: Muja in sršeni;
16.20 Domače viže za urne pete;
16.45 Klavir v ritmu;
17.00 -Ob žici okupirane Ljubljane-;
18.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba;
20.05 Izberite melodijo tedna!
21.00 Koncert slavni pevcev;
22.15 Zaplešite z nami;
23.10 Veliki zabavni orkestri;
23.30 Kazimir Sikorski: Koncert za flavto in orkester;

PONEDELJEK, 9. maja

- 8.05 Violinske skladbe;
8.25 Plesni orkester Erwin Lehn;
8.40 Pesmi in priredbe Danila Bučarja poje Gorenjski kvintet;
9.00 Naš podlistek - Fjodor Saljapin: Strani iz mojega življenja - IV.
9.20 Popularne romantične melodije;
10.10 Iz filmov in glasbenik revij;
10.35 Trije dvospevi iz francoskih oper;
11.00 Zvočna mavrica
11.30 Oddaja za otroke;
12.00 Zabavni orkester George Malachrino
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Jože Šparing: Selveni načrt za krmini trak in neprestano siliranje;
12.25 Dalmatinske narodne
12.45 Kmečka godba;
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 R. Schumann: Karneval op. 9;
13.55 Glasbene razglednice
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Naši popotniki na tujem - Milan Ljubič: Poljska, kot jo vidi prijatelj;
16.00 V svetu opernih melodij;
17.10 Srečno vožnja!
18.00 Radijska univerza - dr. Sergej Vilfan: Mesta II.;
18.15 J. S. Bach: Koncert za cembalo in orkester št. 4 v A-duru;
18.30 Sportni tednik
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba;
20.00 Z glasbo v novi teden;
20.45 Kulturni globus
21.00 do 23.00 Koncert Komornega orkestra RTV Zagreb;
23.00 Poročila in pregled tiska;
23.10 Plesni zvoki iz studia 14 - Plesni orkester RTV

TOREK, 10. maja

- 5.00 do 8.00 Dobro jutro!
6.30 Reklame;
8.05 Jutranje glasbeno popotovanje;
8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo;
9.25 Veliki orkester Guy Luybaerts;
9.45 Dva prizora iz Smetaneve opere Poljub;
10.10 Izberite melodijo tedna!

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

od nedelje, 8. maja 1960
do sobote, 14. maja 1960

- 11.00 Harfistka Pavla Uršičeva in violončelist Vlado Požar igra
11.30 Radi bi vas zabavali;
12.00 Trio Bardorfer sam in s kvintetom Kranjčani
12.15 Kmetijski nasveti - dr. Vlado Gregorčič: Preprečevanje izgub pri novorojenih teletih;
12.25 Pet popevk za pet pevcev;
12.40 Lovski kvintet igra poskočne melodije;
13.15 Obvestila in zabavna glasba;
13.30 Pri italijanskih opernih pevcih;
14.05 Radijska šola za višje stopnjo;
14.35 Intermezzo z godali;
14.40 Miro Brajnik poje samospve slovenskih skladateljev;
15.15 Reklame in zabavna glasba;
15.40 Listi iz domače književnosti;
16.00 Izbrali smo za vas;
17.10 Fr. Chopin: Koncert za klavir in orkester št. 1 v e-molu;
18.00 Iz zbornika spominov;
18.20 Količek za mlade ljubitelje glasbe;
18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih;
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba;
20.00 Pesmi Gavra Jakoševića, Cvijetka Rihtmana in Božidarja Trudiča poje zbor Radio Sarajevo p. v. Tihomirja Mirića;
20.30 Radijska igra;
21.07 Leopold Ferdinand Schwerdt: Simfonija v Es-duru;
21.27 Kvintet Jožeta Kampača;
21.45 Četrta ure s pevko Marjano Deržaj;
22.15 Slavna dela komorne glasbene literature - Koktajl za zabavo.

SREDA, 11. maja

- 8.05 Mladina poje;
8.30 Zabavna glasba v raznih razpoloženjih;
9.00 Jezikovni pogovori;
9.15 Igrata dva slovenska solista - Jelka Staničeva - violina in Anton Trost - klavir;
9.45 Po tipkah in strunah;
10.10 Partiture hrvatskih skladateljev;
11.00 Zvočna ruleta;
11.30 Oddaja za cicibane;
12.00 Veliki godalni orkester Pierre Dorsey;
12.15 Kmetijski nasveti: Jože Kregar - Pridelovanje belušev;
12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja;
12.45 Tri arije iz oper G. F. Haendla;
13.15 Obvestila in zabavna glasba;
13.30 Srbske narodne pesmi in plesi;
13.50 Kvintet George Shearing z godali;
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo;
14.35 Koncert zbor Sloven-ske filharmonije;
15.15 Reklame in zabavna glasba;
15.40 Novost na knjižni polci;
16.00 Koncert po željah;
17.10 Sestanek ob petih;
17.30 Veliki orkestri - znane melodije;
18.00 Kulturna kronika
18.20 Iz slovenske solistične glasbe od Novih akordov do danes;
18.45 Domače aktualnosti;
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba;
20.00 Ali jih poznate?
20.25 Claudio Monte Verdi: Orfeo;
21.40 Sonate Domenica Scarlattija;
22.15 Zabaval vas bo Ljubljanski jazz ansambel;
22.35 S popevkami čez kontinente;
23.00 Poročila in pregled tiska;
23.10 Moderna plesna glasba;
23.35 Milan Ristić: Koncert za klavir in orkester.

ČETRTEK, 12. maja

- 8.05 Sanremo 1960
8.25 Operne uverture in medigre
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Zborovske skladbe iz Citalniške dobe poje Slovenski oktet

- 9.45 Gerald Finzi: 5 bagatel za klarinet in klavir
10.10 Na vrtljaku zabavnih melodij
10.40 Pet minut za novo pesmico
11.00 Iz angleške simfonične literature
12.00 Narodne v priredbi za dva glasova in mali instrumentalni ansambel
12.15 Kmetijski nasveti: ing. Jože Maček - Pripravimo se na poljske bolezni in škodljivce
12.25 Valčki Johana Straussa
12.40 Pihalni orkester JLA p. v. Pavla Brzulje
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Popevke se vrstijo
13.55 Odlomki iz Thomasove opere Mignon
14.20 Šport in športniki
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 S knjižnega trga
16.00 Franz Liszt: Španska rapsodija
16.30 Plesni zvoki velikih mest
17.10 -Teče mi vodica-
17.30 Potpuri za zabavo
18.00 Turistična oddaja
18.15 Spoznavajmo naše umetnike - XXX. oddaja
18.45 Radijska univerza
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in naprevov
20.45 Zabavni orkester RTV Ljubljana
21.00 Bert Brecht: Kruh zaradi tega ni cenejši
21.40 Komorni intermezzo
22.15 Po svetu jazza
23.10 Sergej Prokofjev in Albert Roussel: Sedma simfonija

PETEK, 13. maja

- 8.05 Zbor RTV Zagreb p. v. Slavka Zlatiča poje skladbe Gallusovih sodobnikov
8.30 Franz Schubert: Prva simfonija
9.00 Naš podlistek - Henry James - Ozaka časa I.
9.20 Od melodije do melodije
9.40 Količek za mlade ljubitelje glasbe
10.10 Arije iz Giordanove opere Andre Chenier
10.30 Za vsakogar nekaj iz arhiva zabavne glasbe
11.00 Nina Markovna: Dve skladbi za violino in klavir
11.30 Družina in dom
11.45 Pesmi in plesi iz Polinezije
12.00 Tenor saxofonist Guy Lafitte in klarinetist Ati Soas
12.15 Kmetijski nasveti - vet. Frane Skušek: Zdravstvena zaščita telet
12.25 Finale II. dejanja Mozartove opere Čarobna piščal
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Vlado Golob: Divertimento za mali orkester
13.50 Vaški kvintet z Reziko in Sonjo
14.05 Radijska šola za nižje stopnjo
14.35 S popevkami po Evropi
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Iz svetovne književnosti
16.00 Petkov koncert ob štirih
17.10 Razgovor z volivci
17.20 Lahka glasba
17.40 Poje moški zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja
18.00 Človek in zdravje
18.10 Dvajset minut z veselimi plansarji
18.30 Iz naših kolektivov
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Lepe melodije
20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
20.30 Skladateljske silhuete iz večerajnjega sveta -
21.15 O morju in pomorskih
22.15 Dvajset minut z ansamblom Mojmir Sepeta
22.35 Naši solisti poje arije iz Wagnerjevih oper
23.00 Poročila in pregled tiska
23.10 Plesna glasba za mlade poslušalce
23.45 Pevec Johnnie Ray

SOBOTA, 14. maja

- 8.05 Pol ure pri skladatelju Blažu Arničju
8.35 Od polke do čna čna oha
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Partizanske pesmi
9.40 Zabavni orkester RTV Beograd
10.10 Odlomki iz slovenskih oper
11.00 V ritmu današnjih dni
11.30 Pionirski količek
11.50 Stanislav Binički: Harmske pesmi
12.00 Pesmi Rada Simoničija
12.15 Kmetijski nasveti: ing. Dušan Terčelj - Napake vina in vpliv lesene vinske posode
12.25 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
12.45 Hammond orgle v ritmu
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Skozi naše vasi...
13.55 Risto Savin: Stiri skladbe za violino in klavir
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Na planu smo videli
16.00 V dvoranah Svobod in prosvetnih društev -
16.30 Vedri zvoki
17.10 Glasbeni mozaik
18.00 Jezikovni pogovori
18.15 Majhni zabavni ansambli
18.30 Trio Slavka Avsenika
18.45 Okno v svet
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 -Pri nas pa oheet imamo...
20.30 Parada popevk
21.30 Melodije za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljenec
23.10 Do polnoči v plesnem

Televizijski spored

- NEDELJA, 8. MAJA
9.00 TV film o Lassie.
9.30 Kmetijska oddaja.
10.30 Pohod ob žici okupirane Ljubljane.
12.00 Boks.
16.00 Otroci poje z nami.
17.45 Pohod ob žici okupirane Ljubljane - zaključna prireditev.
18.45 Rokomet ženske.
20.00 TV dnevnik.
20.20 Kulturna panorama.
20.30 Osvoboditev Zagreba.
20.50 Improvizacije zabavne glasbene oddaje.
21.50 Sedem dni.
PONEDELJEK, 9. MAJA
18.00 Družinska oddaja - prenos iz Zagrebskega velesejma.
18.30 Poljudno znanstvena oddaja.
20.00 TV dnevnik.
20.20 Tedenski športni pregled.
20.50 Teden reklame.
21.00 Celovečerni film -Sestre-.
TOREK, 10. MAJA
20.50 Prenos sporeda tuje televizijske postaje iz Italije.
SREDA, 11. MAJA
18.00 Pionirski mozaik.
18.45 Telesna kultura in šport.
20.00 TV dnevnik.
20.20 Aktualna tema: Vzgoja delavcev.
20.40 Anna Bonacci: Televizijska drama - Kavarna iluzij.
21.35 Prvi koraki - dokumentarni film Dušana Povha.
ČETRTEK, 12. MAJA
20.00 Zunanji prenos.
PETEK, 13. MAJA
20.50 Prenos sporeda tuje televizijske postaje.
SOBOTA, 14. MAJA
18.00 Na otroškem igrišču - glasbena oddaja.
18.45 Televizijska pošta.
20.00 TV dnevnik.
20.20 Televizijske reklame.
20.30 Razgovor z članom centralnega komiteja ZK Hrvatske.
20.45 Mikrofoni je vaš.
21.45 Televizijski film o Nevidnem človeku.

DRUŽINSKI POMENKI

Kakšna naj bo gospodinja?

Nič kaj prijetno ni gospodinja, če jo preseneči obisk, stanovanje pa ima še neurejeno in povsod nered. Še bolj nerodno pa je, če je tudi sama še neurejena. Ker vsaka žena želi biti prikopna, bo tudi skrbela za red, ne le v svojem stanovanju, temveč tudi za lasten videz ter bo zjutraj najprej uredila sebe in potem še svojo okolico. - Vsaka sodobna žena in gospodinja mora čutiti, da tudi s svojo prijetno in urejeno zunanostjo dobro vpliva na vse, ki so okoli nje, pa naj bo to mož ali otroci. Razumljivo je, da je gospodinja po napornem gospodinskem delu utrujena in da se ji večkrat ne ljubi, da bi se mislila nase, vendar je prav, da vedno misli na svojo zunanost.

Kaj naj sori gospodinja nosi doma pri svojem delu, da bo videti vedno čedna in negovana? Najboljše so obleke iz pralnega blaga, ki jih zavaruje še s predpasnikom. Oboje bo lahko oprala brez velikega truda. - Pretoplil oblek doma ne bo nosila, saj se v kuhinji, pri čiščenju stanovanja in pri kuhanju preveč segreje in nevarnost za prehlad je večja. Z lepo krojenimi predpasniki lahko opleša svojo zunanost. Seveda pa je najvažnejše, da so vedno čisti in lepo zlikani. Važni so tudi čevlji. Ves dan ne smemo hoditi v copatah. Gospodinsko delo zelo utruja noge, copate pa nogam ne dajo nobene opore. Zato imajo gospodinjice, ki so vedno v copatah, ploske noge in čim starejše so, teže hodijo, večkrat tudi zato, ker so premalo pazile na svojo obutev. Potrebno je, da nosi doma nizke čevlje z nizkimi petami, kajti v teh se noge najmanj utrudijo. Copate slažijo le za to, da se noge v njih odpočijejo, ne pa da smo v njih ves dan.

K obleki spada tudi urejena pričeska. Na človeka napravi nedvomno slab vtis kubarica, ki se sklanja nad lonce, lasje pa ji štrlijo na vse strani. Lasje morajo biti lepo speti, pri kuhanju imamo ruto na glavi. Tako ne bo nevarnosti, da bi lasje našli povsod tam, kjer jih sploh ne bi smelo biti.

Tako urejene in čiste gospodinjice bo vsak vesel in tudi same se bo vedno dobro počutila.

Shranjevanje limon

Limone ostanejo dalj časa sveže, če jih vložimo v zaboček z žganjem, in sicer tako, da se ne dotikajo druga druge. Hranimo jih v hladnem prostoru.

Ali: Limone zložimo v steklen kozarec za konzerviranje in jih pokrijemo z nizkim lončnim podstavkom, napolnjenim z vodo, ki jo vsak dan menjamo.

Ali: Cele limone potopimo v posodo s čisto mrzlo vodo, ki jo menjamo vsak dan. Tako se nam ohranijo tudi 14 dni ali še več.

Limonine lupinice - Limonine in pomarančne lupine prav na tanko obrežemo (samo do belega dela lupine), na drobno sesekljamo ali nastrgamo na strgalniku za hren, naložimo v kozarec, pomešamo s sladkorjem, zalijemo z žganjem ter zavežemo. Postavimo nekaj tednov, da se dišični snovi izlužijo. Za čaj ali za razna peciva zastojate že nekaj kapljic, pa dobe okus po limoninih lupinicah.

Limonine olupke lahko tudi sesekljamo in jim primemo sladkorne tipe, stremo v kozareček s steklenim pokrovom in shranimo.

PREHUD TEK

Ljudje, ki bi se radi znebili nekaj kilogramov svoje teže, se navadno zatekajo k telovadbi, k masažam, k parni kopeli in podobno. Toda le redki se pohvalijo, da jim je vse to koristilo, kajti po takih telesnih vajah apetit pri človeku navadno še naraste in posledice so ravno obratne, kakor je človek pričakoval. Dejstvo je, da masaža in telovadba pripomoreta le k enakomerni porazdelitvi maščobe, nikakor pa je ne odpravita. Če hočemo doseči to, se je treba zateči k edinemu uspešnemu sredstvu - k ustrezni prehrani, samo h kalorijam, ki so neobhodno potrebne za naš organizem in s tem v zvezi seveda k močni volji, da se upremo pretiranemu teku. Glavne poteze v prehranjevalnem sistemu so v prvi vrsti najprej tele: čimveč zelenjave in sadja, nemastno meso brez omak, nekoliko več gibanja in nič malic.

Pri tistih, ki so nagnjeni k debelosti oziroma jih preganja

prehud apetit, naj dnevni obroki ne presegajo 2000 kalorij (riž in testenine - 8 dkg, pečeno meso - 14 dkg, sir - 15 dkg, zelenjava - 20 dkg - te količine naj sestavljajo kosilo, enake pa tudi večerjo.

Dosledno naj se izogibajo zelo sladkih jedi, naj ne pijejo med kosilom in večerjo in naj uporabljajo v kuhinji le olje ali margarino.

Preden začnete preganjati debelost, se vsekakor napolnite k zdravniku. Morda preveč maščobni in samo zaveda prehudega apetita, marveč posledica kake neskladnosti v delovanju notranjih organov in žlez, morda celo znamenje kakšne bolezni. Seje, ko ste se prepričali, da je odvišne kilograme zakrivil prehud apetit, ga poskusite zavreti s primerno prehrano in s primernim načinom življenja.

MODA

Lepotilne maske

MASKA IZ JOGURTA IN SADIJA

Lepotilne maske lahko sami napravimo iz domačih sredstev, in to brez večjih stroškov. Obraz in vrat si temeljito očistimo. Zmešajmo jogurt s kakršnikoli sadjem, katerega popej dobro stlačimo. Za mastno kožo dodamo še nekoliko limoninega soka. To mešanico naneseemo z leseno žlico na obraz ter pustimo, da se posuši. Nato si obraz izmijemo s toplim mlekom.

MASKA IZ SKUTE

Zelo dobro in učinkovito masko pripravimo iz skute. Zmešamo tri jedilne žlice skute z malo tople vode in še toplo naneseemo na očiščen obraz in vrat. - Zmes naj učinkuje 20 minut, nato umijemo obraz in vrat s toplo vodo in ga opljuskamo še z mrzlo. Koža postane lepa, napeta in prožna.

MASKA ZA VSAKO KOŽO

Krompir srednje velikosti skuhamo, olupimo ter stisnemo v pire. Dodamo očiščenega olivnega olja ter en beljak. Dobro zmešamo, naneseemo toplo na obraz in vrat, pustimo učinkovati 20 minut, nakar masko odstranimo z mlačno vodo.

Prikupen kostim, primeren za hladno pomlad ali pa jesen.

Te dni po svetu

TRAGIČNA BILANCA

Po uradnih podatkih je bilo v demonstracijah v Južni Koreji ubitih 183 ljudi, ranjenih pa preko 6000. V bolnišnicah je še vedno preko 400 ljudi. Po poročilih, ki prihajajo iz Južne Koreje demonstracije še vedno trajajo. Demonstranti zahtevajo razpust parlamenta in razpis novih volitev.

NEREDI

V BELGIJSKEM KONGU

V Stanleyvillu je prišlo v sredo zvečer do spopadov med domačini in policijo. Ranjenih je bilo okrog 20 ljudi. Do spopada je prišlo po obisku članov Izvršnega sveta Belgijskega Konga v tem mestu. Izvršni svet je začasni vrhovni organ te dežele, ki bo konec junija postala neodvisna država.

GOVOR HRUŠČEVA

V Moskvi se je v četrtek, 5. maja, začelo zasedanje Vrhovnega sovjeta ZSSR. Na skupni seji obeh domov je govoril ministarski predsednik Nikita Hruščev. Poročal je o dosedanjem delu vlade in o nekaterih nalogah, predvsem o postopni ukinitvi davka na dohodke delavcev in uslužbencev ter o skrajšanju delovnega časa. Govoril je tudi o mednarodnem položaju pred predsedniško konferenco, ki se bo začela 16. maja v Parizu. Ob koncu je sporočil sklep vlade, da bo začeti s januarjem 1961, v roku treh mesecev, zamenjala sedanje rublje z novimi. Vrednost novega rublja bo enaka vrednosti 10 starih rubljev.

SESTANEK V LONDONU

V Londonu zaseda konferenca ministrskih predsednikov dežel Britanske skupnosti narodov. Doselej so razpravljali o mednarodnih problemih, o položaju v Južnoafriški Uniji in o gospodarskih vprašanjih. Vse države članice Skupnosti so obsojale politiko rasnega razlikovanja v Južnoafriški Uniji vendar razprava o tem vprašanju ni prišla na dnevni red plenarnega zasedanja. Delegati so sklenili, da bodo z južnoafriškim predstavnikom o tem problemu razpravljali posamično.

SPREMENBE V PARTIJI IN VLADI

Po sklepu CK KP Sovjetske zveze in Vrhovnega sovjeta, je prišlo v vodstvu sovjetske partije in vlade do nekaterih sprememb. Podpredsednik vlade Frol Kozlov je postal sekretar CK KP, Furcova pa je postala minister za kulturo. Nikola Beljajev in Aleksej Kirilenko sta bila razrešena dolžnosti članov predsednijskega CK.

TELESNA KULTURA
Negotovitost ob ustanavljanju šolskih športnih društev

Po I. kongresu telesne kulture je mnogo govora o šolskih športnih društvih. Pred tedni je tudi Športna zveza Slovenije razpisala med šolami LRS tekmovanja, ki razen akcij za gradnjo igrišč, zbiranja denarnih sredstev ter medrazrednih in medšolskih tekmovanj, kot eno glavnih točk navaja - ustanavljanje šolskih športnih društev. V zvezi s tem pa se pojavljajo nekateri problemi, ki bi jih bilo vredno proučiti pravočasno.

izvenšolske športne dejavnosti dijakov, čeprav je za to med dijaštvom precej zanimanja. Če problemov okrog objektov in najnujnejših finančnih sredstev ne bi mogli urediti, potem je prav gotovo ustanavljanje novih šolskih športnih društev nesmiselno, saj bi bila vnaprej obsojena na propad. Razne športne sekcije v šolah bi se nadalje z-

votarile kakor doslej, ustanovni občni zbor pa bi bil očitni formalizem. Namen tega sestavka je to problematiko dobronamerno osvetliti. Morda bi k razpravi pritegnili širši krog telesno vzgojnih delavcev, kar bi bil koristen doprinos k rešitvi tega pomembnega problema. O. S.

Rokometni turnir v Ajdovščini

V ponedeljek in torek je bil v Ajdovščini rokometni turnir moških podzveznih reprezentanc v počastitev 15. obletnice ustanovitve prve slovenske vlade. Sodelovali so ekipe iz Murske Sote, Trbovelj, Ajdovščine, Novoga mesta in Kranja. Kranj je na tem tekmovanju zastopalo oslabiljeno moštvo Mladosti, ki je doseglo naslednje rezultate: Kranj: Murska Sobota 28:6 - Kranj: Novo mesto 17:14, Kranj: Ajdovščina 18:11, Kranj: Trbovlje 8:14.

bilo moštvo še bolj oslabiljeno. Na tretje mesto se je nepričakovano uvrstilo Novo mesto pred Ajdovščino, ki je razočarala številne domače gledalce. Moštvo iz Murske Sote ni bilo enakovredno ostalim ekipam. Zmagovalci so prejeli lep pokal v trajno last. Najboljši strellec turnirja je bil Škrinjcar (T) z 31 goli, pred Ačkunom (T) in Petriček (K) 23. Kranjčani so dosegli lep uspeh, saj so nastopili s tremi rezervnimi igralci, ki pa so povsem zadovoljili.

Vrstni red moštev: Trbovlje 8. Kranj 6, Novo mesto 4, Ajdovščina 2, Murska Sobota 0. -oč

LETOS PRVIC Z VOJAŠKO PUŠKO

V počastitev delavskega praznika, 1. maja, je strelska družina tovarne Iskra iz Kranja organizirala med delovnimi kolektivi največjih kranjskih tovarn: Save, Tiskanine, Iskre, prijateljsko tekmovanje na strelišču v Struževem. Za vsak delovni kolektiv je nastopilo 5 strelcev. Čeprav je bilo to tekmovanje letos prvič izvedeno z vojaško puško so bili doseženi kar dobri rezultati. Prva je bila Sava, druga Iskra in tretja Tiskanina. Med posamezniki pa je bil najboljši Tine Sušnik iz Tiskanine.

STRELCI ZA PRVI MAJ

Delavski praznik 1. maj so tudi strelci letos počastili s strelskimi tekmovanji in drugimi prireditvami. Strelci z Jezerskega so organizirali prijateljsko srečanje med strelci z Visokega, Cerkelj in Jezerskega. Pri vsaki ekipi je nastopilo 10 strelcev. Rezultati pa so bili naslednji: Visoko 1519, Cerklje 1511 in Jezersko 1410 krogov od 2000 možnih.

JUTRI IN DANES SPEEDWAY V STRAZIŠČU

Jutri in danes popoldne se bodo spet na jeklenih konjih poganjali drzni vozači na speedway stezi na stadionu Mladosti v Strazišču. Avto moto društvo Kranj bo spet organiziralo tradicionalne mednarodne speedway dirke.

Skupaj bo nastopilo 15 tekmovalcev iz Avstrije in Jugoslavije. Tako bomo imeli priložnost videti Regvarta, Medveda, Visočnika, Kališnika, Babiča, Mihalina, Močnika in Jamo. Od Avstrijcev pa bo vsekakor najbolj zanimiv 41-letni tekmovalce Sehenk, ki še vedno tekmuje. Dirke se bodo obakrat pričele točno ob 15. uri.

Doslej nezapažene

Na Gorenjskem smo imeli lani le dve ženski ekipi, ki sta vseskozi sodelovali na raznih tekmovanjih. To sta ekipi kranjske Mladosti in Storzica iz Golnika. Medtem ko so bralci Glasu Gorenjske

dokaj dobro seznanjeni z delom ženske ekipe Mladosti, v listu sploh še ni bila omenjena ženska ekipa Storzica z Golnika.

Oglejmo si delo od ekipe od ustanovitve pa do danes. Tako ko je bila pri rokometnem klubu Storzic na Golniku na pobudo tovarniša Janeza Grbca ustanovljena ženska ekipa, je klub naletel na težave. V ekipo je bilo treba pritegniti dekleta, ki se doslej razen dveh treh, sploh še ni nobena zanimala za telesno vzgojo in šport. Toda z dobro voljo in nemalo truda, je vodstvu kluba uspelo obdržati ekipo »na nogah«. Danes sodeluje v prvi ekipi 12 igralke. Razen prve ekipe pa sta bili pred nedavnim ustanovljeni tudi druga ekipa in ekipa pionirk. Zlasti od slednjih je pričakovati, da se bodo razvile v kvalitetne igralke. In kakšni so uspehi ekipe? Sodelovale so na vseh tekmovanjih, ki jih je organizirala Gorenjska rokometna podzveza ter se uvrstile za ekipo Mladosti. Nadalje so se igralke Storzica kot Gorenjske prvačkinje udeležile tudi kvalifikacijskega turnirja za vstop v republiško rokometno ligo. Kljub temu, da na turnirju niso uspeli, so kot začetnice pokazale dokaj kvaliteto igro.

Doslej največji uspeh ekipe pa je vsekakor prvo mesto v tekmovanju ljubljanske rokometne podzveze v jesenskem delu. Ekipa tekmuje v tej ligi zaradi premajhnega števila ženskih ekip na Gorenjskem. Razen Storzica pa sodelujejo v tej ligi še Rudar iz Trbovelj, Sava iz Tacna ter ljubljanske ekipe Slovan 11, Svoboda II in Papirničar. Prav zaradi tega pa je uspeh Storzica še toliko pomembnejši.

V DVEH DNEH PET ROKOMETNIH TEKEM

V počastitev Prvega maja je bilo na Golniku odigranih kar pet rokometnih tekem, in sicer pionirji - Mladost: Storzic 3:17; moški - Storzic I: Storzic II 11:6; moški - Mladost II: Storzic 13:19; moški - Rudar (Velenje): Storzic 23:26; ženske - Mladost II: Storzic 3:7.

TEČAJ SAMOOBRAMBE ZA ŽENSKO

Judo klub Triglav bo v četrtek, 19. maja, začel z četrtiškim tečajem jiu-jitsa za ženske. To bo prvi tečaj take vrste v Kranju, trajal pa bo en mesec. Prijave sprejema društvena pisarna vsak dan med uradnimi urami, lahko pa se prijavi tudi v sredo, 19. maja, ob 19. uri zvečer v spodnji telovadnici Gimnazije. Tečaj bo dvakrat tedensko po dve uri.

LODZ: KAMNIK 3:0

V Kamniku je bila pretekli četrtek odbojarska tekma tekma, ki so jo poljski gostje odločili v svojo korist s 3:0. Zaradi dežja je bila tekma v telovadnici, gostje pa so bili za Kamničane prehud nasprotnik.

Zadnje vesti

DOMA... BEOGRAD, 6. maja Danes je iz Beograda odpotovala vzhodnonemška parlamentarna delegacija. Med 11-dnevnim obiskom v naši državi je bila gost Zvezne ljudske skupščine.

LJUBLJANA, 6. maja Dopoldne sta gospodarska odbora republiškega zbora in zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS razpravljala najprej o poročilu sekretariata Izvršnega sveta za delo, ki obravnava uvajanje spodbudnejših oblik nagrajevanja v gospodarskih organizacijah ter strokovno izobraževanje v podjetjih. Nato sta izvolila komisijo, ki bo izdelala resolucijo, ki bi jo nato odbora predložila plenarnemu zasedanju skupščine. Odbora sta potem nadaljevala zasedanje na ločenih sejah in obravnavala zakonske predloge o ukrepih za pospeševanje živinoreje, o hidromelioracijskih sistemih in o izkoriščanju kmetijskih zemljišč na območjih teh sistemov itd.

BEOGRAD, 6. maja Na povabilo jugoslovanske Lige za mir, neodvisnost in enakopravnost med narodi je davi dopotovala v Beograd delegacija rumunskega nacionalnega odbora za obrambo miru na pogovore s člani jugoslovanske Lige za mir, neodvisnost in enakopravnost med narodi. Med bivanjem v Jugoslaviji bodo gostje iz Rumunije obiskali več naših krajev.

SARAJEVO, 6. maja Danes zgodaj zjutraj so Sarajevčani pospremili štafeto mladosti, ki se je napotila proti Zenici. Glavni štafeti se je v Sarajevu priključilo nad 100 štafet delovnih kolektivov, vasi ter družbenih in športnih organizacij.

...IN PO SVETU DJAKARTA, 6. maja Davi so bile v Djakarti pred poslopjem nizozemskega diplomatskega predstavništva demonstracije. Nastale so zato, ker je nizozemska vlada pred nedavnim sporočila, da bo poslala vojaške okrepitve na zahodno Novo Gvinejo.

LJUDJE IN DOGODKI PO STAREM NE GRE

Dogodki v Južni Koreji so se pretekli teden ponovili v Turčiji. V Carigradu, Ankari in Smirni je prišlo do spontanij demonstracij študentov, ki so se jim pridružili tudi drugi prebivalci. Neredi, ki so izraz nezadovoljstva z vladno politiko - tako notranjo kot zunanjo - še vedno trajajo. Trajajo kljub temu, da je turška vlada, brž ko se je prepričala o kritičnem stanju, razglasila v teh mesecih obredno stanje.

nemogočih zastopavljanj teh ljudi v javnem življenju. Turčija preživlja tudi dokaj hudo gospodarsko krizo. Razvoj gospodarstva je močno nenačrten, anarhičen. Turčija je silno zadolžena, saj ima kljub izredno velikim darilom, ki jih prejema od svojih zaveznikov, preko milijardo dve sto milijonov dolarjev dolga. Zunanje-politična orientacija vlade je zelo enostranska, saj je prav Turčija vmesni člen med dvema tako imenovanimi obrambnima paktooma, in sicer med Severno atlantskim paktom (NATO) in Paktom za jugovzhodno Azijo (CENTO). Turčija pa leži na meji med blokom in na meji med Evropo in Azijo. Zato je povsem jasno, da javno mnenje toliko bolj občuti potrebo po parlamentu s sosedi, hkrati pa ima možnost prisluhniti vsem tistim novim tokovom, ki danes izredno dinamično spreminjajo podobo Azije in Afrike. Sprito tega je precej močna zahteva, naj bi Turčija ubrala pot, ki jo ubirajo mnoge njene sosedice, mnoge druge azijske in afriške dežele, to je po pozitivne nevtiralnosti in smotrnega notranjega gospodarskega ter kulturno prosvetnega in socialnega razvoja, kamor naj bi prvenstveno usmerili sredstva, namesto, da jih trošijo za nesmiselno oboroževanje. Ob tem ko se v Turčiji troši na stotine milijonov dolarjev za oborožitev, je še vedno 60% prebivalstva nepismena.

stranka izrinila iz vlade ljudsko republikansko stranko, se je na široko govorilo o demokratizaciji v deželi, o liberalizaciji gospodarstva itd. Toda izkazalo se je, da je bila parola demokratizacije samo orožje za boj proti tedanji vladajoči stranki, da pa se je postopoma sprevrgla v svoje nasprotje, kar najbolj kažejo zadnji dogodki v deželi. Liberalizacija gospodarstva pa je privedla do anarhije in omogočila samo to, da so, predvsem tuje pa tudi domače družbe, nalovile v tej močni vodi kar se je največ dalo dobička zase.

rorju ne morejo poleči. Se pretekli četrtek so študentje obkolili na ankerskih ulicah predsednika Menderesa in zahtevali naj odstopi. V sredo, 4. maja, se je v Carigradu končalo zasedanje Sveta ministrov atlantskega pakta. Zunanji ministri vseh držav članic NATO so razpravljali o skupnih stališčih pred vrhunsko konferenco. Predvsem o razorožitvi in nemškem ter berlinskem vprašanju. Vsi ministri so razen medsebojnih stališč imeli priliko ob tej priložnosti videti tudi močno demonstracijo carigrajških študentov proti sedanji politiki vlade. Morda so se ob teh demonstracijah le malec zamislili, čeprav teh dogodkov nihče niti omenil ni. Morda so spoznali, da po starem res ne gre več, kajti vse svetovno javno mnenje je že zdavnaj izbralo med alternativno atomske vojne, bedo in puščavni in na eni strani in mirnim sožitjem ter gospodarskim, socialnim in kulturnim napredkom na drugi strani. Dogodki v Turčiji in v Južni Koreji, pa tudi drugod po svetu, kažejo, da so ljudje krepko izbrali drugo možno pot.

Delen vzrok za nezadovoljstvo ljudi je tudi postopek z vodjo opozicije nonšujem. On namreč uživa dokaj velik ugled, saj je bil od 1938. leta, takoj po smrti ustanovitelja moderne turške države Kemala Atatürka, pa do leta 1950 predsednik vlade in ima nemalo zaslug za vse tisto, kar se je v Turčiji vendarle pozitivnega storilo, tako na gospodarskem, socialnem, kulturnem in prosvetnem področju od mladoturske vstaje sem. Spet vseh teh dogodkov je vzrok za nemire, ki se kljub te-

Bilanca neredov je: 11 mrtvih, nekaj sto ranjenih in mnogo zaprtih. Seveda so to še nepopolni podatki. Razen tega so za mesec dni zaprli vse visoke šole in razgnali študente po domovih, vsem študentom iz dežele pa ukazali, naj se takoj vrnejo domov. Ni dvoma, da so demonstracije izraz nezadovoljstva sprito težavnega notranjega položaja dežele, hkrati pa tudi izraz nezaupanja do vladine zunanje politike. Notranja protivlastva v današnji Turčiji so se zaostrijo do te mere, da jih ni bilo več mogoče reševati na miren način. Zato je vladajoča demokratska stranka s pomočjo svojega glasovalnega stroja v parlamentu in svojega upravnega aparata izposlovala trimesečno prepoved delovanja opozicijske ljudske demokratske vlade. Voditelj opozicije Ismet İnönü se - kljub temu, da je poslanec - ne sme udeležiti naslednjih 12 sej parlamenta. Razen tega je prišlo do fizičnega obračunavanja s poslanci opozicije v turškem parlamentu in do vseh mogočih in

Ko je na volitvah leta 1950 tako imenovana demokratska

GLAS GORENJSKE
Izdaja ČP »Gorenjski tisk« - Urejuje uredniški odbor.
GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik
Tel: uredništva 475, uprave 397 - Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-1-135 - Izhaja ob ponedeljkih sredah in sobotah - Letna naroč. 990 din, mesečna 75 din.

Šola za kadrovsko-socialno službo v Kranju

Pri Zavodu za izobraževanje kadrov in proučevanju organizacije dela v Kranju je že od lani posebna šola za kadrovsko-socialno službo v gospodarskih organizacijah. Solanje traja dve leti. Slušatelji dobijo potrebno znanje na številnih seminarjih in ob praktičnih nalogah, ki jih organizira Zavod. V mesecu maju in juniju letos bodo v okviru te šole razni seminarji, in sicer o družbeni ureditvi pri nas s posebnim poudarkom na komunalnem sistemu, o gospodarskih predpisih, ki se nanašajo na go-

spodarske organizacije ter o organizaciji in ekonomiki podjetij. Nekateri izmed dosedanjih seminarjev v sklopu kadrovske službe so bili ponovljeni tudi za leto. Slušatelji dobijo potrebno znanje na številnih seminarjih in ob praktičnih nalogah, ki jih organizira Zavod. V mesecu maju in juniju letos bodo v okviru te šole razni seminarji, in sicer o družbeni ureditvi pri nas s posebnim poudarkom na komunalnem sistemu, o gospodarskih predpisih, ki se nanašajo na go-